

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Trečiadienis. Rugšėio September 22, 1976 m.

VOL. LXI

Price 15c

NO. 224

BREZNEVAS NEPATENKINTAS JAV RINKIMAI

RODEZIJJOJE IŠVENGS PILIETINIO KARO

LUSAKA, Zambija. — Sekr. Kisingeris rugsėjo 20 pareiškė, kad taika Rodezijoje yra galima ir kad Rodezijos dabartinė baltųjų vyriausybė sutiks jo planams perleisti juodųjų daugumai Rodezijos valdymą 24 mėnesių laikotarpį, nukreipiant į šalį gresiantį didesnį rasinį karą Pietų Afrikoje.

Sekr. Kisingeris, vaidindamas tarpininko rolę, pasikalbėjęs su Rodezijos ir P. Afrikos vyriausybėmis, dabar dėsto įgytas žinias Afrikos juodųjų valstybių vadams, norėdamas išgauti jų pritarimą. Iš antrosios pusės, Rodezijos ministras pirmininkas Ian Smith posėdžiauja ir tariasi su savo kabineto nariais.

Tiek juodųjų, tiek ir baltųjų pasitarimų išdava pasiskirs netrukus vėliau. Atvirai vis dėlto neprisiekama, kad Rodezijos bei P. Afrikos ministrai pirmininkai yra pasakę ir kokie yra jų taikos planai.

Bankai mažina paskolų nuosimčius

Didieji Amerikos bankai nuosimčius mėnesio emė 7% už paskolas, o nuo rugsėjo 20 d. 6%. Tokį procentą Chicagoje pirmas paskelbė First National Bank of Chicago.

Tokią malonę bankai gali padaryti tik atsisakę bankų seifuose daugiau laisvo pinigų, bet šis kredito palengvėjimas, daugelis mano, yra laikinas, nes federalinė rezervų tarnyba pradėjo mažinti pinigų kiekį apyvartojai. Mat, virš normos esantis banknotų kiekis laisvoje Amerikos rinkoje gali perkaitinti Amerikos ūkį, kas palengvintų bujoti infliacijai.

Parlamentarų konferencija

MADRIDAS. — Tarptautinė parlamentarų konferencija prasideda Ispanijoje, Madride, rugsėjo 23 d. Tarp kitų svarstymų, susirinkę delegatai nagrinės ir ieškos būdų sumažinti tarptautinį įtampą, stengsis išdirbti tarptautinės ginklų prekybos priežiūros taisykles ir aptars padėtį P. Afrikoje. Be to, nagrinės tarptautinį ekonominį gyvenimą, norint surasti naujus kelius tarptautinei ekonomijai ir, iš viso, stengsis surasti naujus ekonominio gyvenimo tarptautinius būdus. Taipgi svarstys žmogaus teises parlamentų ribose.

Tai bent motoras

1953 m. laidos Mercedes-Benz mašina, Warren Angstadt iš Pensilvanijos nuosavybė, yra jau nuvažiuojusi 789,000 mylių, beveik 81 vieną kartą aplink pasaulį, ir vis dar jos motoras tebėra geras.

Vėsus... Saulė teka 6:35, leidžiasi 6:50

IŠ VISO PASAULIO

Marcos pamėgo karo stovį

MANILA, Filipinai. — Antradienį suėjo lygiai 4 metai, kaip Filipinuose buvo paskelbtas karo stovis. Pasiteisindamas pavojaus iš kairės ir iš dešinės, prezidentas Ferdinand Marcos 1972 metais paskelbėdamas karo stovį, tvirtino, kad tai tik trumpam laikui. Dabar, po keturių metų, jis sakė: "Kodėl mes neįmanome karo stovio? Mes turime apsaugoti Naujosios Visuomenės laisvėjimus. Mes negalime grįžti ir negrįšime į senosios visuomenės nedorybes".

Pavojingas darbas išmontuoti Mig-25

TOKIO. — Amerikos ir Japonijos technikai varžėsi su išmontavimu Sovietų naujame kariskame lėktuve Mig 25 tokių prietaisų, kurie reikalui atsiradus lėktuvą sunaikina. "Du tokius radę ir išmontavę technikai bando trečią išmontuoti, bet nežino, kiek tokių dar yra. Tuo lėktuvu iš Sovietų Sąjungos pabėgo vienas jo pilotas Belenko.

Argentinoj žudo amerikiečius

BUENOS AIRES. — Spėjama, kad vadinami "kairieji partizanai" praėjusį pirmadienį nužudė Juan Gerardo Liple, Amerikos farmaceutinių dalykų Shering Corp. skyriaus Argentinoje menadžerį. Išėdamas iš namų važiuoti į darbą Liple buvo nušautas iš pravažiuojančio automobilio. Tai jau antras Amerikos kompanijų ekzekutyvas nužudytas šį mėnesį.

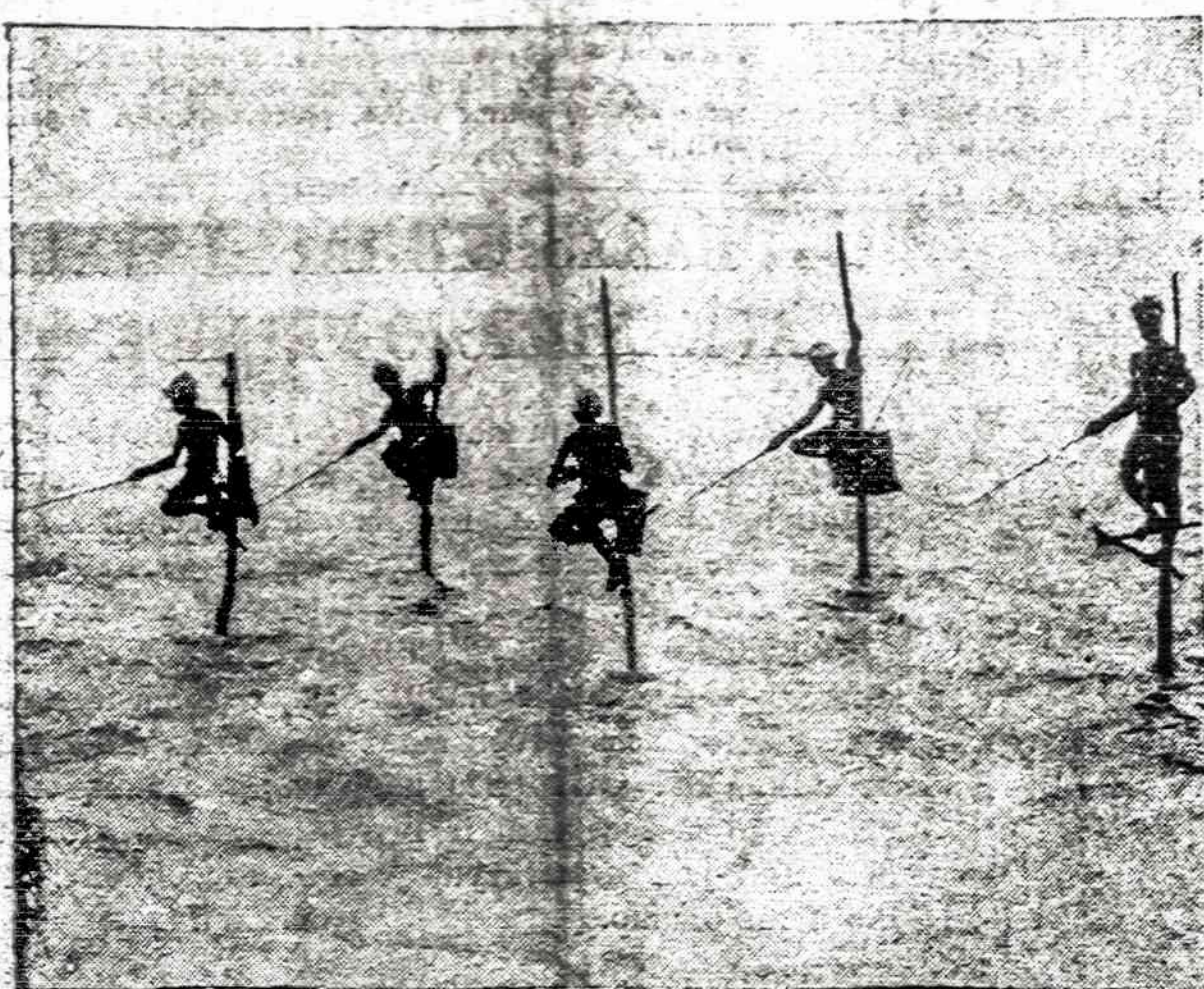
Socialistai Maltoje perrinkti

MALTA. — Socialistų Darbo Partijos ministras pirmininkas Dom Menoff trijų balsų dauguma laimėjo rinkimus naujam 5 metų terminui. Pirmąjį kartą rinkimus jo partija laimėjo 1971 metais.

Nacionalistai į rinkimus ėjo pažadais šioje buvusioje britų kolonijoje atstatyti glaudžius santykius su Vakarų Europa, o Mintoff tuos santykius nutraukė dar 1971 metais išprašydamas iš Malto Jungtinių Valstybių šestąjį laivyną, neleidamas sovietams steigti Maltoje savo konsulatą ir pagalbos paprašydamas iš Libijos ir Kinijos.

Palestiniečių "veikla" JT

NEW YORKAS. — Palestinos Išlaisvinimo Organizacijos (PLO) grupė, įsileista į Jungtines Tautas stebėtojų teisėmis, gali būti išvaryta iš JAV kai paaiškės, kad ji Amerikoje repa pinigų savo partizaninei veiklai. Valstybės Departamento valdiniako pranešimu, tuo reikalaujama pradėti tyrimus.

Ceilono salos pakraščiuose meškeriojantys pagaua didesnę žuvį, leigu jie įbrenda giliau į vandenį. Bet ligiau stovėti vandenį jie šalta ir pavojinga. Ašangama pakraščiuose meškeriojantys naudoja čipynę, vietomis vadinamą kojkus. Jie įsmeigia čipynę į dugną, atsisotą ant skersinio ir laukia, kol didesnė žuvis pagriebs sliaką. Kai žuvis prisigaudo, tai ne tik žuvis, bet ir kojkas nešasi namo.

ISLAISVINIMAS PAGROBTŲ SUSTIPRINO IZRAELI, — TVIRTINA MOYNIHAN

Libano ivykiai taip sustiprina Izraelio tarptautinę poziciją, — sako ambasadorius

CHICAGO, Ill. — Izraelio jėgų ryžtas skristi į Ugandą ir išlaisvinti Entebėje aerodrome laikomus pagrobtus įkaitus žymiai sustiprino Izraelį, — Chicago atskridęs pareiškė Daniel P. Moynihan, New Yorko demokratų partijos kandidatas senatoriaus pareigoms.

Izraelio pajėgumas pasiūlyti Ugandą gerai apmokytus karius ir jų sugebėjimas išlaisvinti pagrobtus Izraelio piliečius visam pasauliui parodė, kad Izraelis pajėgia ne tik ryžtis, bet ir atlikti didelius darbus.

Buvęs ambasadorius laimėjo pirminius rinkimus New Yorko valstijoje, nustūmė nežinion radikale Bella Abzug, o dabar stengiasi įsitiekti New Yorko žydams Izraelio karius vertinančiomis kalbomis.

Izraelis sieks taikos su Sirija

Moynihan taip pat pareiškė, kad Artimuose Rytuose taip pat sustiprino savo pozicijas. Libano karas eina visai kita kryptimi, negu Arafatas būtų norėjęs. Šiandien aiškėja, kad Izraelis, viškai nesiusdamas karių į Libaną, laimėjo taiką su Sirija. Neoficialiai, bet Sirijos ir Izraelio kariai susitiko ir aptarė Libano reikalus. Manoma, kad netrukus Izraelis susitars su Sirija dėl Golano aukštumų ir baigs karą. Tačiau Artimuose Rytuose dar labiau sustiprins Izraelį, sako Moynihan.

Kas daryti su Mao lavonu?

HONG KONG. — Nors kiniečių rūšies komunizmo "tevas ir mokytojas" Mao Četungas mirė šio mėnesio 9 dieną, sulaukęs 82 metus amžiaus, jo lavonas tebėra nepakastas arba nesudegintas.

Kalbama, kad planuojama Mao lavoną mumifikuoti ir padėti maseinei parodai, kaip Sovietų komunistai padarė su Lenino lavonu. Pesimistai spėja, kad nesutarimas kas su Mao palaikais daryti, jau yra kovos dėl valdžios pradžia.

Olof Palme tikisi sugrįžti

STOCKHOLMAS, Švedija. — Premjeras Olof Palme, išeitęs parlamento pirmininkui atsistatydinimo pareiškimą, laukiantiems laikraštiniams pareiškė, kad jis tikisi vėl sugrįžti vyriausybės priešin. Socialdemokratai dar ir šiandien sudaro pačią didžiąją politinę partiją parlamente ir krašte.

Jis negali suprasti, kas priverstė švedų biržoje pakelti vertybes.

Palme sugrįš, jeigu jis bus pakeltas socialdemokratų partijos vadovybėje, bet vyresnieji partijos vadai vargu antrą kartą leis jam prarasti sąlyti su krašto gyventojų dauguma.

Ženevoje eina atomo ginklų pasitarimai

ŽENEVA, Šveicarija. — JAV atstovas strateginių ginklų kontrolės komisijos narys A. Johnson pareiškė, kad JAV nelakuriuoja ir klausimo neatidengia, bet tariasi ir tikisi susitarti.

Iki šio meto buvo gana sunku rasti bendrą kalbą kai kuriais strateginių ginklų kontrolės klausimais, bet tai nereiškia, kad JAV reikalauja vilkina. JAV manė, kad bus galima visus nuomonių skirtumus išaiškinti iki lapkričio 2 dienos, bet dabar paaiškėja, kad vargu pavyks tai padaryti.

Sovietų komisijos pirmininkas Vladimir Semionov pareiškė, kad jo vadovaujama delegacija tes pasitarimus ir bandys susitarti.

—New Yorkan atvykęs Andrei Gromyko pareiškė, kad jis noris tartis su JAV pareigūnais apie pagėgusį lakūną Belenką ir Japonijoje nuleistą Mig 25.

prieaugiui ir vakarų Europoje... 75%. Bet Afrikoje ir Pietų Amerikoje — 65-61 visų gyventojų procentas gyventojų didėjimui priitaria.

RINKIMINĖS KALBOS NUVERTINANČIOS DABARTINĘ DETANTĖS POLITIKĄ

Buvęs ambasadorius Harriman 3 valandas kalbėjosi su rinkimų bijančiu Brežnevu

MASKVA, Rusija. — W. Averell Harriman, buvęs JAV ambasadorius, Maskvoje, tris valandas kalbėjosi su komunistų partijos pirmuoju sekretoriumi Leonidu Brežnevu, o vėliau pareiškė spaudos atstovams, kad Sovietų Sąjungos valdytojas nepatenkinamas Amerikos politikų rinkiminėmis kalbomis. Jis atidžiai sekęs prezidento Fordo ir demokratų partijos kandidato Jimmy Carterio padarytus pareiškimus. Brežnevas Harrimanui pareiškė savo nusistėbėjimą, kaip Amerikoje nuvertinama detentės politika.

Kardinolas Cody patrauktas į teismą

Los Angelės muzikos gaidų leidykla išskėlė teime civilinio ieškinio bylą kardinolui Cody ir penkioms jo dieceizijos parapijoms, reikalaujama iš jų 180,000 dol. nuostolių atlyginimo.

Muzikos gaidų leidyklos F. E. L. buvęs anksčiau savininkas čekagieškis D. J. Filtzpatrick kaltina katalikų bažnyčias Chicagoje ir kitose Amerikos vietose, kad jos nesumokėdamos 100 dolerių į metus, pna kiekvienos parapijos už teisę kopijuoti leidyklos F. E. L. išleistas gaidas, per dešimt metų padarė leidyklai milijoniskus nuostolius.

Vien Chicago arkidiezeccija yra per 10 metų pasisavinusi gaidų už 358,484 dol. Gi visoje Amerikoje — arti 30,00 mil. dol. Pereitais metais leidyklos. 65 bažnytinii himnų rašytojai bei gaidų kūrėjai asmeniškai neteko vidutiniškai 7,800 dolerių kiekvienas dėl tokių "piratisko" bažnyčių elgesio.

Paneigiamos kaltės

Cook apskrities pataisų namų direktorius Winston E. Moore buvo apkaltintas musus vieną silpno proto kalinį pataisų namuose. Tai buvo paskelbęs rugsėjo 22 The Sun-Times.

Dir. Moore asmeniškai visus jam pristatus neteisėtus veiksmus ir kaltinimus paneigia, o jo advokatas Sam Adam sako, kad visų kaltinimai ir laikraščiu rašiniai yra tik politiniai tikslais sudaryti.

Dir. Moore rugsėjo 18 buvo nušalintas iš direktoriaus pareigų.

Ford ir Carter nenori būti filmuojami

WASHINGTONAS. — Amerikos moterų rinkikų sąjunga prašo prez. Fordą ir demokratų partijos kandidatą į prezidentus Carterį, kad jie pakeistų reikalavimus ir leistųsi filmuojami debatu metu, kurie turi prasidėti rugsėjo 23.

NBC ir ABC žinių agentūros sutinka transliuoti TV ekrane debatus, nerodant debatuose dalyvaujančių veidų. CBS žinių agentūra yra tokiam kandidatų nusistatymui priešinga. Jos direktorius R. S. Salant sako, jog tokie transliacijos suvaržymai yra pavojingi žinių tarnybai.

Kada Brežnevui primenama, kad Sovietų Sąjunga leidžia milijonus ginklams gaminti ir karams Vietnamė, Indokinijoje, Artimuose Rytuose ir kitose vietose kurstyti, tai jis klausyti nebeneri. Jis gali užsiginti arba sovietų intervenciją visai nuvertinti. Jam labiausiai rūpinti prekyba, jis nori gauti Amerikos techniku pagalbą dirbtuvėms statyti ir būtiniausioms medžiagoms gaminti pačioje Rusijoje. Brežnevas jokiuose rinkimuose Rusijoje ar rusų pavergtuose kraštuose nedalyvauja, nes Sovietų Sąjungoje laisvų rinkimų nėra nuolat vadinamos "Spalio revoliucijos" pradžios. Brežnevas pats komunistų partijos konferencijas ir juos vedamus "rinkimus" pats "pafiksina", kad jis pats ir kiti būtų "išrinkti".

JULIUS JANONIS

(Komentarai)

Janonis pranašiskai įspėjo lietuvių tautą nesilaikyti įsikibus į siaurines tribeles, rūtų darželius ir į pakrypusius smūtkelius prie kelio, nes atliūzanti techninė amžiaus audra nušluos visą šio gyvenimą. Jis smerkė mūsiujų dievų ir atgyventos praeities garbinimą, bet kvietė lietuvių tautą sukurti naujas kultūrinės formos, išlaikancias tautos individualumą, kurių dėka tautos išsilaikyti pluralistinėje tautų bendruomenėje ir urbaninėje civilizacijoje. Jo paties poetinės kūryba buvo pirmas įnašas į šią kryptį.

Ar istorija patvirtino Janonio ateities viziją? Nenoromis grįžkime prie autoritetingo Prano Naujodailio Janonio įvertinimo: „Jis laikė ir galvą, kad tik marksištinė revoliucija nuversianti ne tik seną praeitį, bet ir pašeikšmanti socialinę nelygybę... Nors toks tikėjimas tebuvo tik uterinis svajonės, bet į šią keltą Janonis metėsi su tikru entuziazmu ir nuoširdumu. Šiandien iš perspektyvos aiškiai matyti, kad J. Janonio pasirinktas idealas buvo tikra apgaulė, kad jo keltos buvo išties klaida“ (Pr. N. Lietuvių literatūros istorija tom II: 511).

Tai, „žvelgiant iš istorijos perspektyvos“ po II Pas. karo su- byrėjimo isos kolonialinės imperijos ir tiek visa Europa yra valdoma socialistų ar komunistų. Pradžioje per paskutinius rinkimus socialistų komunistų karūlatas į prezidentus pralaimėjo tik 1% balsų. Italijoje, po paskutinių rinkimų virs Romos suplėvėsavo raudonoji vėliava su kūju ir piutuvu. Ne kitu būtu būvę ir visoje Rytų Europoje, neišskiriant Lietuvos, jei Amerikos kariuomenė būtų

pasiekusi prieškarinius sovietinės rubežius.

Janonis savo atsivėkinimo laiške draugams rašė: „kad jau atsiranda ženklų, rodančių, kad socializmas, jau pradeda vykdyti... Tegyvuoja socializmas! Tegyvuoja jo vykintoja revoliucinė socialdemokratija.“ Pasirodo, kad Janonis prieš 60 metų geriau pramatė savo vizijoje istorinius įvykius, negu Naujodailis, kaip ir daugelis mūsų lietuviško rašto žinovų ir politikų, neįstengia susiorientuoti dabarties tikrovėje.

Tuo momentu, kai revoliucionieriai, siekdami savo tikslų, sutripta žmogaus ar tautos laisvės principus, jie savaime tampa kontrarevoliucionieriais, kas įvyko Rusijoje po bolševikinio perversmo. Janonis išliko ištikimas savo moraliniams principams, kas jį padarė nemariu lietuvių tautoje.

Janonio reikšmė dabarties lietuvių tautos laisvės kovoje nemažėja, bet metai iš metų didės, kai vietoje pralaimėtos rezistentinės kovos iškyla desidentinio aktyvumo periodas, po kurio neišvengiamai seks revoliucinės kovos laikotarpis. Dr. Feliksas Lucevičius, ne be pagrindo pranešavo, kad ateities lietuvių tautos kovą perims lietuviai, perėję komunistų mokyklą ir išaugę tarybinėje tikrovėje. Jiems Janonis taps svarbiausiu įvėpėju ir šaukliu į kovą prieš Maskvos pavergimą ir jos genocidinę politiką.

Janonio reikšmė, grynai literatūrine prasme, yra tolygiai didėjanti reikšminga. Jo poezijos menkintojai paprastai pažymi, kad jis buvęs tik „pradėdas poetas“, nesukubęs išvystyti savo talento. Tačiau Janonis per savo trumpą gyvenimą daugiau parašė eilraščių, negu Maironis

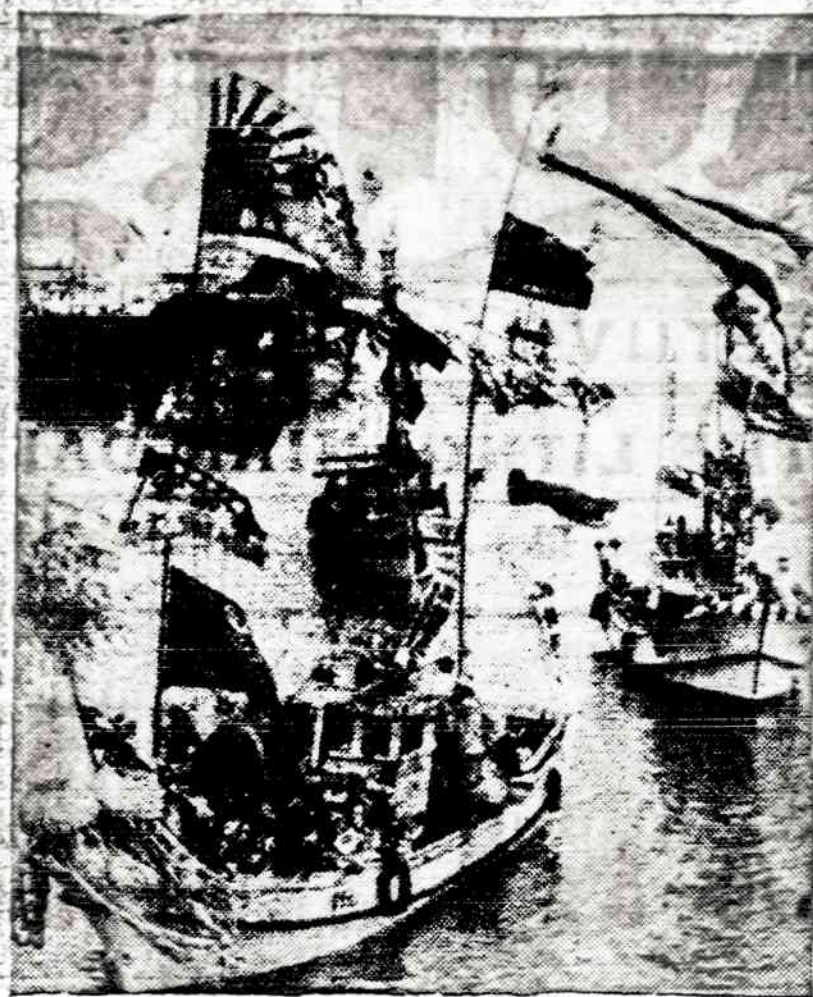
sulaukęs 70 metų amžiaus. Sudėjus visą Janonio raštą palikimą viršytų Donelaičio raštus. Skelbdamas naujas idėjas, surado naujai savitas poetines formas joms išreikšti. Janonis sugebėjo savo geriausiose eilėraščiuose suliedinti turinį ir ritmą į vieną poetinę visumą, tuo pasiekdamas meistriskumo viršūnę.

Ne veltui lietuvių tarybiniai ideologai naudoja Janonio poetinį ir dvasinį palikimą savo tikslams. Jei jie sugeba Mažvydą, Donelaitį, Daukantą, Maironį, Zemaitę ir daugelį kitų lietuvių tautos rašytojų, atitinkamai idėjiniai perdirbti ir pritaikyti savo propagandai, tai ką bekalbėti apie Janonį — išlikusį taurių revoliucionierių, kristalines moralės žmogumi ir turinčiu aiškią ateities viziją.

Jurgiui Jašinskui priklausio užtarnauta padėka, kad savo darbu ryžosi stoti ginti didįjį lietuvių tautos poetą Julij Janonį. Autorius nesugebėjo pilnumoje suprasti Janonio revoliucingumo esmės, suskaldydamas jo poeziją ir asmenybę į lyrinę ir politinį visuomeninę kūrybą bei veiklą. Autorius, išskeldamas Janonio lyrikos poetinį grožį, norėjo poetą priartinti prie lietuviškos romantikos kūrėjų, kad padarius jį priimtiniu, jam priešiška nusistatę lietuvių tautos daliai.

Toks autoriaus mėginimas prasilenkė su pagrindiniu uždaviniu — suprasti patį poetą ir nustatyti jo vietą lietuvių tautybėje. Autorius nepastebėjo, kad Janonio kūryboje, išskyrus pirmą pradžią eilėraščiu, pamėgdžijant tautosakinę eilėdarą ar romantišką jausminį gamtos ar praeities vaizdavimą, savo lyrinėse eilėse poetas grūdino kovotojų revoliucingumą, kėlė protestą prieš viešpataujančią neteisę bei prieš „visą Tamsos viešpatiją“.

Janonis buvo revoliucinės epochos poetas, tai savaime skelbė pradžią atgyventos gadynės gy-

Japonijoje, šinano upės vandenyse, kiekvieną vasarą ruošiamą didelę Vasaros šventę. Ji negali apsieiti be laivų, pasipuousių įvairiausiomis vėliavomis. Pavėslė matome žmonių pilnus laivus, plūduriuojančius Nigata miestelyje.

BARZDUKINIAI KUTVELOJ APKANDŽIOJO PREZIDENTIENE

Apkandžioti galima dantimis ir apkandžioti galima žodžiu, pasakytu ar parašytu. Kandis žodžiu būna skausdesnis, negu kandis dantimis.

Kiekvienas padorus šeimininkas, pasikvietęs ir laukdamas svečio, visus savo šunis užrakina, kad svečio neapkančiotų, jo neišgąsdintų ir bent drai kad jam nepadarytų jokio nemalonumo.

Barzdukinė L. B., kaip vėlyvąsios lietuvių tautinių šokių šventės rengėja — šeimyninė, ALTO pastangomis, į šventę pasikvietė ir išreklamavo ir pirmąją JAV poną, prezidentienę Betty Ford. Dėl bendruomenės vadų nerūpestingumo ir neapdairumo, kokiais jie pasirodė ir praėityje (State Sec. Kissinger palygine su valkada Rasputinu) prieš įžengiant prezidentienę į šventės patalpas, pasirodė maža apšepusių, ilgaplaukių kutvelų, lietuvių studentų grupelė, nešdama plakatą, kuriame buvo užrašyta: „Tell Jerry, We Won't Forget Helsinki“.

Nėjams. Nors Janonis pasirinko Vaidilos Ainio slapyvardį, bet jam būtų geriau tikęs Radvilų Ainio vardas, nes lietuvių tautai tolygiai skelbė naujos epochos atėjimą, į kurią turi orientuotis norint išvengti pražūtį.

Grynai monografinėje plotmėje Jašinskas nupiešė kruopščiai surinktą ir jo paties patikrintą faktų šviesoje. Janonio tragiška gyvenimo kėla, sumaniai pailiustruodamas poeto kūryba.

Knygos atlangą nupiešė dail. Jok. Dagys, vykusiai pavaizduodamas revoliucionieriaus dvasią.

Verta paminėti, kad Janonis bendradarbiavo Amerikos lietuvių spaudoje ir jo tėvai su dviem seserimis dar prieškariniais laikais atvyko į Ameriką. Jo sesers Emilijos Rallienės pastangomis, padedant reformatams, ši monografija įgavo knygos formą.

Baigiant, turiu prisipažinti, kad buvau pastatytas prieš vieną iš sunkiausių temų, kurią toli gražu nesu išsėmęs. Nepasitenkinau vien Jašinsko veikalo aptarimu ir kritika, bet nepilnai ar priešingai nusakytas autoriaus vietas, pamėginau užpildyti savo samprotavimais, kad davus galimai pilnesnį Janonio vaizdą ir jo reikšmę lietuvių tautai. Tam reikėjo panaudoti ilgas citatas, paimtas ne iš autoriaus veikalo. Tikimaisiu, kad autorius, kaip ir skaitytojai, atleis man šią „nuodėmę“ ir nuoširdžiai rekomenduojų susipažinti su šia idomia monografija.

Jurgis Jašinskas, Julius Janonis — poetas ir revoliucionierius. Monografija. 1957 metai. Tinko ir spausdinti. Naujienų spaustuvė. Kaina 8 dol.

(Pabaiga)

Prezidento Fordo pavadinimas vardu ir dar sutrumpintu yra jo ižeidimas, ir noras jam žodžiu būna skausdesnis, negu vienas į kia kreipiasi tik sau lygūs ir gerai pažįstami, draugai, dažniausiai bendradarbiai. Išaukleti amerikiečiai, į mažiau pažįstamą asmenį, jį pagėibdami, visuomet kreipiasi pavarde, būtent: Mr. Smith ir panašiai.

Brzd. LB, pasikvietusi garbingiausią svečią JAV, savo šunų neužrakino, o gal ir tyčia paleido palaidus ir dar užsiuntė, kad pakviestą svečią apkandytų. Barzdukininkai sako, kad visi lietuviai, kur jie bebūdrumens vadų nerūpestingumo ir neapdairumo, kokiais jie pasirodė ir praėityje (State Sec. Kissinger palygine su valkada Rasputinu) prieš įžengiant prezidentienę į šventės patalpas, pasirodė maža apšepusių, ilgaplaukių kutvelų, lietuvių studentų grupelė, nešdama plakatą, kuriame buvo užrašyta: „Tell Jerry, We Won't Forget Helsinki“.

Šokių šventės lankytojų tarpe, dėl tokio prezidento Fordo ir jo ponios ižeidimo, kilo begalo didelis pasipiktinimas, ypač kad prezidentas Fordas, kaip ne vienas kitas prezidentas, yra daugiausiai lietušiams parodęs palankumą.

Bronius Kviklys, „Draugo“ (1976.9.8. 3 pusl.) kolumnistas, ne tik tų neišaukletų pusbernių nepasmerkė, bet dar jiems pritarė. Jis rašo: „Baigdami mes nedrįstame pasmerkti ir tų lietuvių studentų, kurie atvykstant prezidentienei, išėjo su mažomis ir kukliomis demonstracijomis prie amfiteatro su įrašais plakatuose „Tell Jerry, We Won't Forget Helsinki“. Kai senieji tylojome, jie drąsiai pasakė tai, kas visiems lietuviams yra skaudžiausia“.

Ir Br. Kviklys matė, kad pasiegtą buvo labai negražiai, bet kaip jis pats sako: „nedrįstame pasmerkti? Kodėl? O todėl, kad jis iki šiol įsikandęs tebesilaiko Brežnevo propagandinės Helsinkio akto interpretacijos, kad Pabaltijo valstybės jau sovietams pripažintos ir už Judo grašius parduotos. Br. Kv. nieko nereiškia nei paties prezidento Fordo užtikrinimas prieš konferenciją, kad Pabaltijo valstybės nebus sovietams pripažintos, ir nebuvus. Jam nieko nereiškia nei atstovų rūmų, nei senato vienbalsiai priimtos rezoliucijos, kad Pabaltijo valst. JAV valdžios iki šiol nebuvo sovietams pripažintos ir atėityje jos nebus pripažintos.“

Sąryšyje su Helsinkio konferencija, atstovų rūmai ir senatas priimdami nepripažinimo rezoliucijas lietuviams, latviams ir estams, laisvinimo byloje, įdavę ir rankas labai svarbų ir reikšmingą kokerį. Tė nemato tik akis ir nesupranta tik silpnai protaujas.

(Nukelta į 5 psi.

VIRŠ BALTŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai Vakarų Europoje

KAZYS KARUZA

Castel Sant Angelo istorinės svarbos paminklas. Iš tolo atrodo apskritas molio pastatas su vidinėmis apsigynimo skylėmis, o ir viršuje dar vineas pastatas su statula. Žemiau aplinkui pilį apvesta granito apskrita aukšta tvora, kur miestą jungia tiltai per upę, nes minėta pilis apsupta vandeniu, turi vieną priėjimą iš „rytų“ pusės, nes iš ten daugiausia verždavosi priešas paimti tvirtovę. Jos viduje mačiau šonuose apatinėje dalyje kapines, ten mirę ar žuvę kariai palaidoti sienose, kur jų atminimui yra įkaltes lentelės. Rodos jos buvo atidarytos 1001 metais.

Imperatorius Hadrianas planavo pastatyti sau ir savo įpėdiniams mauzoliejų, bet jį užbaigus buvo panašus daugiau į tvirtovę. Vėliau buvo paverstas kalėjimu. Civilinių karų metu ten slėpdavosi popiežiai. Architektūrinė struktūra per šimtmečius labai daug pasikeitė iš lauko ir vidaus. Tokio įdomaus paminklinio pastato viršuje stovi didžiulis bronzinis angelas su kardu. Aš net prilipau prie jo ir padariau nuotrauką. Iš viršaus matyti graži Romos apylinkė.

VATIKANAS

1929 m. prie popiežiaus Pijaus XI buvo įsteigta mažiausia, nepriklausoma valstybė pasaulyje, su popiežium — valstybės galva. Teritorija užima 440 tūkstančių kvadratinį metrų ir turi 1000 gyventojų.

Etimologinė žodžio „Vaticane“ reikšmė yra kilusi iš „Vagitano“, tai dievo vardas, kuris apsaugodavo naujagimius nuo verksmo. Kai Konstantinas Didysis pripažino krikščionybę, tada buvo pastatyta šv. Petro bazilika.

Apastališkieji rūmai — žiūrint į Bazilikos fasadą už Bernini kolonos dešinėje pusėje, matosi apastališkieji rūmai. Viršutiniame aukšte yra popiežiaus privatus butas. Iš antro lango dešinėje sekmadieniais popiežius laimina likusiuosius žmones aikštėje. Apastališkuose rūmuose Popiežius gyvena, dirba; ten pat yra įrengtas Vatikano muziejus.

Vatikano muziejaus dalį aplankiau. Be to, pasimatė su kardinolu Samore Vatikano bibliotekoje, muziejuje, kur sudarė mums sąlygas ten lankytis prie šv. Sosto atstovas p. Lozoraitis ir prel. A. Mincevičius. Tuo metu dalyvavo: vysk. Vincentas Brizgys, pralatai: J. Tadauskas, dr. P. Celiešius, Balkūnas, kleb. Dabūsis, kan. Zakarauskas, kleb. dr. Urbonas, kun. Kuzmickas, dr. Zemaitis, p. J. Sarapinaitis ir kt. Taip pat aplankėme Vatikano biblioteką, archyvą, kardinolo A. Samore privačią raštinę ir archyvinius raštus, kur ta proga aš padariau keletą nuotraukų, kurias turiu savo nuotraukų rinkinyje.

ŠV. PETRO BAZILIKA

Bazilika buvo pašventinta popiežiaus Urbono VIII 1626 m. lapkr. 18 d. Užima daugiau kaip 1 ha žemės ploto. Šv. Petro aikštės kolosalinės proporcijos, vis jos architektūriniai elementai ir skulptūros padeda suprasti milžinišką Bazilikos gilumą ir erdvę. Centrinė nava turi arkos formos perdengimą 46 m. aukščio ir 37 m. pločio. Ji atskirta nuo šalutinių navų 8 didžiuliais pilioriais ir mažesniais pilioriais, kurie paremia arkas.

Šv. Petro sostas — tai dar vienas arch. Berninio nepaprastas meno kurinys. Virš sosto debesyse yra baltas karvelis, šv. Dvasios simbolis, o spindulių apsuptame fone matosi angelų figūros. Priešais yra kitas Bernini kurinys — tai bronzinis baldakimas grynai boroکو stiliuje, kuris gaubia Popiežiaus altorių.

Michelangelo „Pieta“ — tai skulptūra, kuri buvo užsakyta prancūzo kardinolo Di Lagraulas savo kapo paminklui 1498 m. Michelangelo tada buvo tik 25 metų amžiaus. Skulptūra yra atlikta švelniausiomis ir didingomis linijomis. Žiūrova sužavi ramybę kenčiančios jaunos Marijos ir Kristaus kūno negyvumas. Tačiau neatrodo, kad Kristus yra miręs, o tik miegantis, kuris prisikels.

Bronzinė šv. Petro statula — per šimtmečius šita statula buvo garbinama. Nuo milijonų tikinčiųjų bučiavimo dešinioji koja yra nūdevėta, sudilusi. Virš popiežiaus altoriaus baldakimo yra didžiulis katedros kupolas su 16 langų. Kupolo diametras — 42 metrai.

Sistinė koplyčia — koplyčios sienos yra dekoruotos nepaprastai gražiomis freskomis, bet įdomiausias yra Michelangelo pavaikslų ciklas lubose. Vaizduoja skirtingus pasaulio įkūrimo periodus, žmogaus sukūrimo, pirmuosius nuodėmės, tyano, žmogaus atgimimo epizodus, ir baigiasi altoriaus sienose nepaprastu fresku — „Paskutinis Teisimas“.

(Bus daugiau)

VISI BIZNIERIAI

SKELBKITEŠ NAUJIEŅOSE

— MALLING, CHICAGO 3, ILL. — Wednesday, September 22, 1976.

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock

in America back then, and you know how the war turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Take stock in America.

200 years at the same location.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (with the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

MANITOBOS NAUJIENOS

Pirmas Vlodo Steponavičiaus žingsnis į Bendruomenininkų susirinkimą

WINNIPEG, Manitoba, Kanada. — Tai atsitiko 1974 m. lapkričio 24 d. kai čia Winnipeg vietos lietuvių švento Kazimiero parapijos bažnytinėje svetainėje buvo naujųjų ateivių Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Winnipego skyriaus pirmininko Konstantino Strikaitis vadovaujame susirinkimas — pirmųjų Lietuvos savanorių karių pagerbimas, tai yra Lietuvos kariuomenės šventės paminėjimas.

Prie tos Bendruomenės skyriaus mažai kas iš senųjų lietuvių tepriklausė (dabar jau daugiau priklauso, nes Vladas Steponavičius naujusius ateivius su senaisiais suvedė į draugystę). Mat, Steponavičius savo lietuvių tautą mylintis, už Lietuvos laisvę su lenkais kariavęs — dabar jau žilagalvis, bet dar žvalus — jaudinančių prakalbų sakytojas, gavęs iš tos Bendruomenės vietos skyriaus pirmininko Konstantino Strikaitis raštiniską pakvietimą, nuvyko pasiklausyti, ką jie ten savo susirinkimuose kalba. Ir, kad žinotumėte — Steponavičius pateko kaip „žiurkė“ į „spastus“.

Pirmininkas Strikaitis pasakė gražią įžanginę kalbą. Pagyrė pirmuosius Lietuvos savanorius karius, net su Jėzu Kristu lyginamas, tik jų vardų neminėdamas.

Užbaigęs kalbėti pirm. Strikaitis kvietė draugą Vladą Steponavičių kalbėti. Bet draugas Vladas Steponavičius pradėjo atsiprašinti, kad ne savanoris, kad tik buvęs mobilizuotas Lietuvos kariuomenės kareivis ir kad jis nei sapnuoti nesapnavęs, jį jį čia kas paprašys kalbėti. Bet Strikaitis užsispyrusiai pradėjo raginti Steponavičių, kad kalbėtų, pasakydamas: „Sykį jau atėjai ir kad buvai Lietuvos kariuomenės kareivis, tai ir turi „kalbėti“ Steponavičius lyg nusigandęs, kad Strikaitis jį per duris „neišprašyti“, atsiėjo ir pasakė: „Gerbiami tautiečiai lietuviai! Dabar aš čia tarp visų jaučiuos kaip žiurkė į „spastus“ papulęs... Nežinau kaip kalbėti bei ką pasakyti. O jei norite, kad aš kalbėčiau, tai galiu pasakyti tik tiek, kad Lietuvos kariuomenėje tarnavę pirmieji kareiviai didelį vargą vargo. Nebuvo kariškių rūbų — kareiviai laikštinę apsirėngę iš kaimo atsiųžtais apdriskusiais drabužiais. Nebuvo gero maisto, karštis ir to mažai tebuvo. Ginklų šautuvų nebuvo užtektinai, bet ir esantieji buvo prasti — kartais bešaudant „užspringdavo“ ir „nebėra“ šautuvo. Bet kareiviai savo darbą atliko! Tai gi aš, lyg be šautuvo likęs kareivis — nebegalėdamas „šau-

dyti“ — nebegaliu daugiau kalbėti. Bet giliai atsidūšęs, Steponavičius dar tarė: „Baigiamu žodžiu noriu visų naujųjų tautiečių širdingai paprašyti, kad nedarytumėte tokių skaldymų kaip darote. Atsiminkite! (Steponavičius sušuko), kad jūs esate tokie pat lietuviai kaip ir mes senieji. Būkite visi draugiški ir draugiškai sugyvenkite“, užbaigė kalbą Steponavičius.

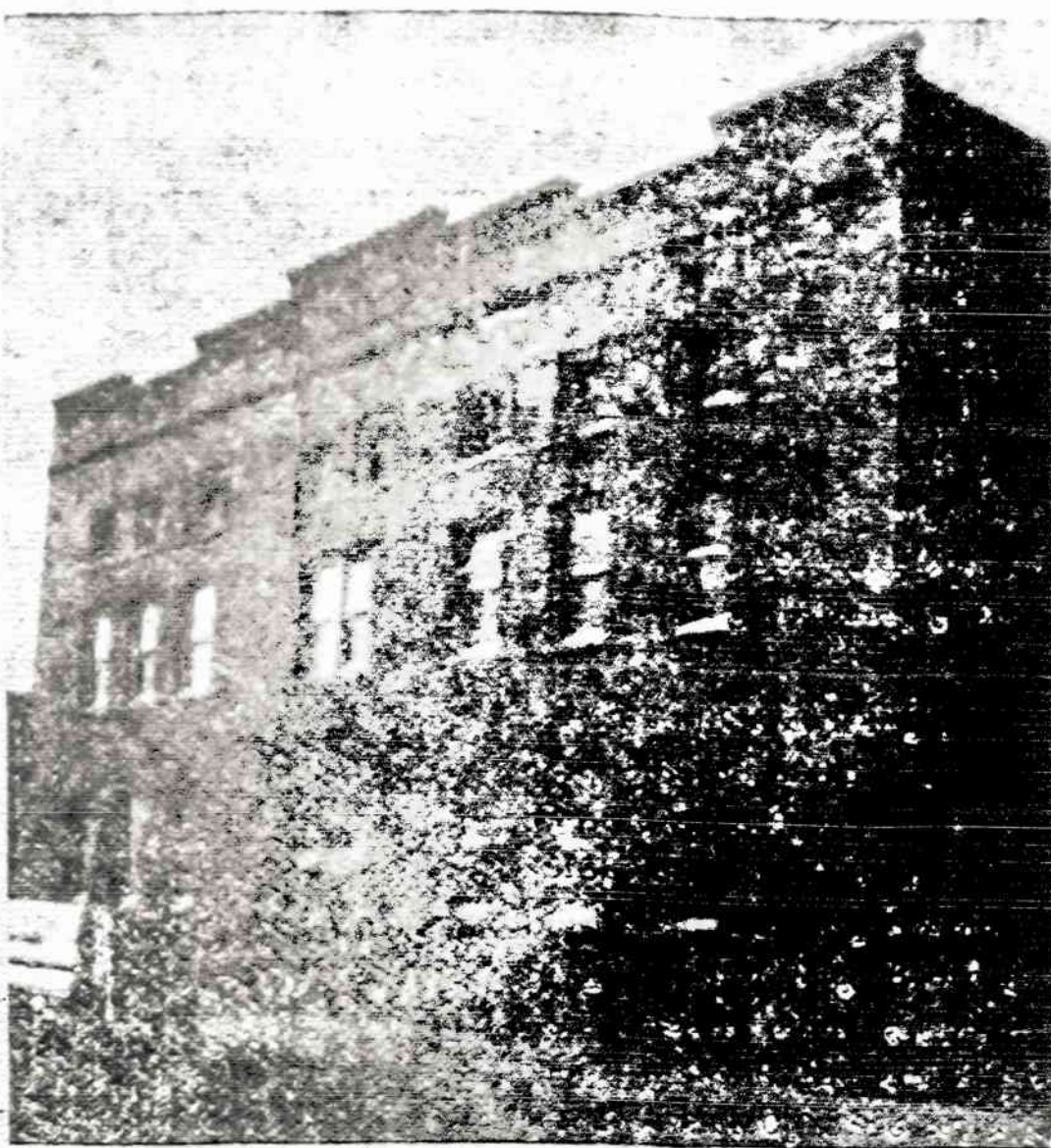
Visa susirinkusi „publika“ liko nusiminusi kaip numirusi. Nūki tyta. Nei rankų plojimo, nei kojų tryptimo. Tik visų akys liko atkreiptos į Steponavičių.

Pašauktas kalbėti senasis ateivis — garbingas tautietis Povilas Liaukevičius iš „labai aukštos politikos“, net į šalis pasižvalgydamas, kad net buvo sunku suprasti kokią pusę jis palaiko. Atrodė, kad jis labai protingai kalba, kad nei vienai ir nei kitai pusei nenusidėtų.

Gal Steponavičiaus žodžiai jo širdį paveikė prie draugiškumo prisidėti. Liaukevičius gerai žinojo, kad naujieji ateiviai nenori su senaisiais draugauti. Bet yra sakoma, kad „meilė viską nugalė“. Tai ir Steponavičiaus mielaširdingi žodžiai naujųjų paveikė. Dabar čia Winnipege naujieji su senaisiais labai gražiai sugyvena. Taigi garbė Steponavičių už paprasčiausią naujųjų ateivių būti draugiškais su senaisiais lietuviais.

Pašauktas kalbėti Antanas Samulaitis, kiek anksčiau už Liaukevičių į Kanadą atvažiavęs, buvęs Lietuvos kariuomenėje inžinerijos leitenantas, kalbėjo kareišku tonu, bet taip pat kaip ir Steponavičius apgailestaudamas, kad pirmomis dienomis Lietuvos kariuomenėje nebuvo inžinerijos darbas pakankamai įrankio, o kuriuos turėjo, tai buvo prasti. Bet buvę laimingi, kad galėjo tarnauti atsisatančiai nepriklausomai Lietuvai.

Ponitūtė Bujokienė, naujoji ateivė, „Tėviškes Žiburių“ korespondentė, kalbėdama dideliu galėsčiu apgailestavo buvusius savanorius karininkus Darių ir Girėną, kad viršum miško Vokietijoje iš Amerikos į Lietuvą lėkdami žuvo nuo „juodos raiškos“. Ji dar graudžiau apgailestavo Kalantos susideginimą už Lietuvos laisvę, primindama, kad ir keli kiti už Lietuvos laisvę susideginusieji reikia nepamiršti. Buvo net du ukrainiečiai delegatai, bet tik vienas jų kalbėjo angliškai pasakydamas, kad ukrainiečiai broliškai padės Lietuvai išsivaduoti. Tautietis Povilas Liaukevičius tuoj greit pasigė, lyg be šautuvo likęs kareivis — nebegalėdamas „šau-

DETROITO LIETUVIŲ NAMAI

Detroito naujienos

„Švyturio“ jūros šaulių išvykta į gamtą „Pilenuose“ rugsėjo 5 dieną praėjo su dideliu pasisekimu. Oras buvo labai geras, atsilankė apie pora šimtų publikos. Buvo svečių iš Ann Arbor, Toledo bei Windsor.

SLA 200 kp. išvyka į gamtą. Susivienijimo 200 kuopos metinė išvyka į gamtą rugsėjo 12 d. „Pilenuose“ jau praeityje. Išvyka reikia skaityti pasisekimą. Oras buvo nepaprastai gražus. Publikos atsilankė pusėtinai daug.

Svečiai važiavosi dainavo, grojant iš juostelių ir linksmai pasišoko. Buvo ir kitų pajavairinimų, dovanų paskirstymas, kai kam ir laimė nusišypsojo.

Dabar sekanti ir paskutinė šaulių išvyka ir stovyklos uždarymas įvyks spalio 10 d. taip pat „Pilenuose“. Vadovybė maloniai kviečia visus šaulius ir šaules bei Detroito ir apylinkių visuomenę į Pilenų stovyklos uždarymą. Bus taip pat pagamin-

Ir kunigas Bertašius susirinkime sėdėjo, bet jis nieko nekalbėjo. Mat, jis kunigas — nenori į politiką kištis, be to, jis nešas ir bendruomenės narys. Dar pora vyrų pakalbėjo ir vaizės prasidėjo.

Tai taip čia tas neskaitylingas būrelis lietuvių pasigėrėjo, pasisakędami kas kam ant širdies stovėjo. Atrodė gana nuširdus išsireiškimai. Bet jei ne ukrainietis, tai Lietuvos iš komunistų vadavimas būtų likęs užmirštas. Atrodė lyg kad Bendruomenės viršūnė sėdintieji yra pasiryžę daugias karalystę budavoti, o ne Lietuvą vaduoti. Mat, vyškupas Vincentas Brizgys jau seniai buvo winnipegiečiams pasakęs, kad „Dabar Lietuva yra Visagalinčio valioje“.

Kazys Beniušis

skaitininkas dr. Bronius Nemickas. Meninę programą atliko „Silainės“ šokėjai ir St. Butkaus šaulių kuopos kanklininkės, vadovė Danutė Petronienė. Minėjime organizacijos organizuotai dalyvauja su vėliavomis bažnyčioje ir akademijoje. Rengėjai — LB Detroito apyl. v-ba.

Baigė mokslus

Š. m. birželio 11 d. Wayne State universitete baigė įstaigų, įmonių administravimo mokslus Antanas Mūrinas, Adelės ir Juozo Mūrinų sūnus. A. Mūrinis dabar dirba Fordo bendrovėje.

Sergantieji

Dabartiniu metu serga ir guoli Providence ligoninėje: žurn. Mingėla, aktorius Karolis Balys ir buvęs šaulių centro v-bos pirm. Vincas Tamošiūnas. Linkime jiems visiems greito pasveikimo ir grįžti į visuomeninį darbą.

Lituanistinė mokykla

1976-77 metams Lituanistinės mokyklos vedėjų sutiko būti mokytojas Pranas Zanka. Mokykla veiks Kultūriniam centre. Prasidės 9.20.76 m.

Rudens renginiai

Rugsėjo 25 d. 7 val. Kultūriniam centre žiburio lituanistinės mokyklos balius, pelnas skiriamas mokyklos išlaikymui. Kviečiami visi atsilankyti. Dievo Apaizdos parapijos tradicinis rudens balius įvyks rugsėjo 25 d. Kutūriniam centre. Šv. Antano parapijos. Altoriaus Draugijos žaidinių popietė rugsėjo 26 d. 3 val. parapijos saleje.

Lietuvių Bicentennial paroda Detroito jau atidaryta

JAV 200 metų sukaktį minintį Detroito lietuviams skirtą laišką, nuo rugsėjo 19 d. iki spalio 24 d. tautodailės meno parodą jau galima lankyti. Instituto salė bus atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, sekmdieniais atidaryta nuo 12 val. diena.

Parodą atidarant pirmoji žodį tarė Rene VonDewater, Instituto pirmink. sekantis kalbėjo Judge Paul Komiver, Kelly Erita, Brion John Smith ir Stefanija Kaulienė, Lietuvių Bicentennial Komiteto vicepirm.

Didelė padėka priklauso bi- lietu platintojams: Adai Telickienei, Česuii Kaukariui, Stepui Lungiui, Julijui Rimkunui, Vincui Lorinui, Antanui Mikalkėnui, Broniui Seleniui, Ernai Garlauskieniui ir kitiems. Taip pat didelė padėka priklauso dovanų aukotojams: Kazimierui Spakauskui, Feliksui Blauzdziui ir Juozui Mūrinui. Nepaprasta padėka priklauso darbščioms šeiminiškėms: Marijai Bačkaitienei, Stefanijai Paulikienei ir Broniui Sukauskieniui, kurios pagamino netikėtai maistą, bet paaukavo kugelį, koldunus bei pyragą. 200 kp. Valdyba reikią padėką visoms ir visiems, kurie bet koku būdu prisidėjo prie išvykos pasisekimo.

Minėsime Tautos šventę

Tautos šventės minėjimas įvyks rugsėjo 26 d. 12 val. 30 min. Kultūriniam centre. Pa-

Floridoje kuriasi lietuvių Sunny Hills kolonija

Už 35 mylių nuo Panama City, šiaurinėje Floridoje, trijų kilometrų metuose, kalnuotoje ir ežerai puošiamoje apylinkėje kuriasi nauja lietuvių kolonija. Tas būsimas miestelis vadinasi Sunny Hills.

Pirmieji pradėjo kurtis — sklypus pirkus New York miestą ir jo apylinkių lietuvių. Iki šiol jie jau yra nupirkę apie 150 sklypų. Po ilgų tyrinėjimų bei apžiūrėjimų, newjorkiečiai priėjo išvados, kad Sunny Hills miestelio klimatas yra lietuviams tinkamiausias, nes šioje vietoje yra 300 pėdų virš jūros lygio, apsupta ežerų ir nešijaučia Floridos drėgmės bei karščiai. O iš viso svarbiausia, kad lietuviai turi savo žinioje apie 600 lotų vienoje apylinkėje tame miestelyje ir tik lietuvių gali juos nusipirkti. Niekur Jungtinės Valstijose nerasi tokių gerų galimybių įsikurti, žinant, kad tavo kaimynas bus lietuvis. Ta žemė yra New Yorko lietuvių komiteto rankose ir tik per juos tegalima pirkti.

Sunny Hills miestelis labai gerai išplanuotas ir yra 35 mylių nuo Golfo įlankos — sniego baltumo smėlio ir kristalinio vandens. Kiekvienas sklypas turi pilnai paruoštas gatves su vandeniu ir elektra bei kanalizacija. Miestelį sudaro apie 35.000 sklypų, iš kurių apie 20.000 jau parduota. Išplanavimą, pardavimą bei statybas vykdo Deltona Korporacija, kuri yra viena iš stipriausių ir didžiausių Floridoje. Jie jau pastatė ar baigia statyti 7 miestus Floridoje. Sunny Hills mieste sklypų pirkimas nėra spekuliacinis. Pasirinkimas mažėja, o kainos kas pusmetis keliamos.

Jeigu kas domitės sklypų pirkimu arba apžiūrėjimu, tai geriausia būtų kreiptis į tą New Yorko lietuvių komitetą, į kurį įeina Vyt. Baleckas (212-382-6140), Jul. Čepukienė, Birutė Labutienė, Kun. A. Rakeauskas, Petras Šlapelis ir Tėnrikas Zitikas. Iš New Jersey apylinkės komitetą sudaro Zubavičius (201-381-3198) Marytė Balčiūnienė, Vincas Mamaitis, kun. J. Pragulickas, Prof. Jokūbas Stukas, Julius Vėblaitis. Taip pat informacijų reikalaujama kreiptis tiesiogiai į Deltona Korporacijos atstovą New Yorko apylinkėje — Palmview Realty, 925 Clifton Ave. Clifton, NJ 07013 ir telefonas 201 779-1095. Chicago apylinkėje Jums gali teikti informaciją Marius Kiela (312) 434-9635.

Sklypininkas

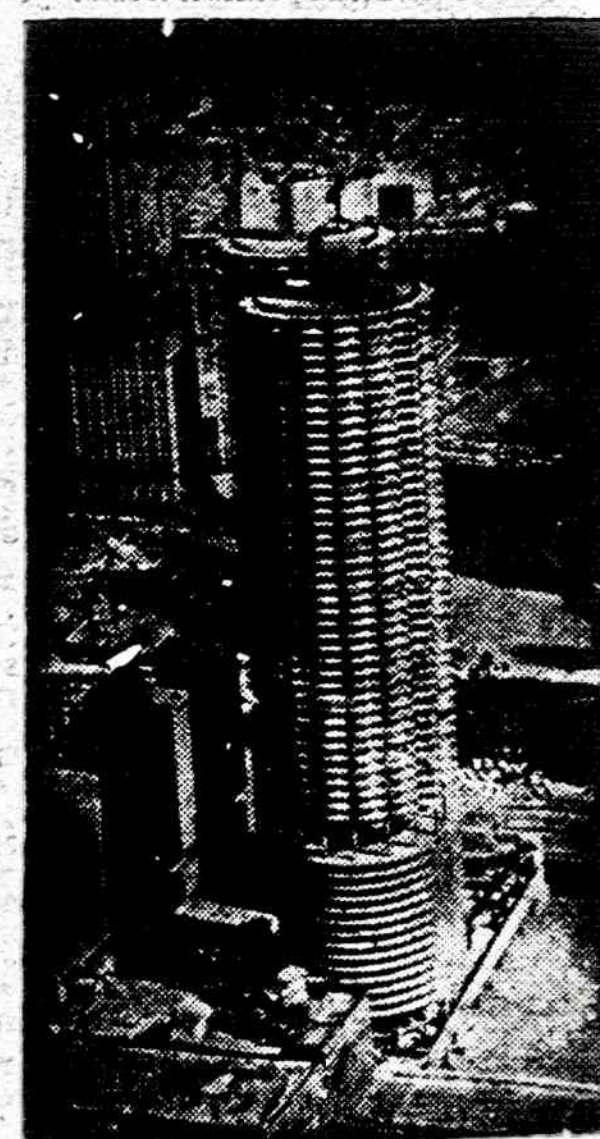
Kaip Meksika šventė savo nepriklausomybę

MEKSIKOS MIESTAS. Meksika trečiadienį, rugsėjo 15, šventė savo nepriklausomybės 166 sukaktuvę. Policijos žinio mis, 14 žmonių buvo užmušta ir 316 sužeista. Tai buvo aštuoniolika metų mažiau kaip praėjusiais metais. Celebracijose, kurios truko dvi dienas — trečiadienį ir ketvirtadienį — mažiausiai 416 celebrantų buvo suimti.

Oslo, Norvegija. — Vienoje chemikalų įmonėje per 80 mylių atstui nuo sostinės įvykus sprogimui šeši darbininkai dingo ir prisibijoma, kad žuvo. Dėl kilusių nuodingų dujų apie 200 šeimų įmonės kaimynystėje, buvo laikinai toliau išgabenta.

A. Sukauskas

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomene ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Istaigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIESE GALIMA GAUTI NEPAVASTAI IDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENES VEIKĖJO IR RASYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen. — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraitis jaunus dienas ir susirūpinimą. \$8.00

Dr. A. J. Gussen. — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen. — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpužiai. Dabar tik \$2.00.

Gallima taip pat užsisakyti paštų, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, be mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis suradė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

401 dideli paslapiai, daug nuotraukų.

Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siunčiamam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresuotai, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto brožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$35.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$30.00	tris mėnesiams \$16.00
pusei metų \$16.00	tris mėnesiams \$8.50
viename mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$35.00	pusei metų \$17.50
viename mėnesiui \$3.50	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.	

Brežnevas bijo rinkimų

Leonidas I. Brežnevas, Sovietų Sąjungos galingiausias valdovas, bijo laisvų rinkimų. Jis oficialiai yra Sovietų Sąjungos komunistų partijos pirmasis sekretorius. Visi kiti partijos sekretoriai privalo klausyti Brežnevo, pirmojo sekretoriaus. Visi sovietų vyriausybės nariai privalo klausyti pirmojo sekretoriaus, ministras Užtenka Brežnevui parašyti kelis žodžius, kad sovietų imtusi žingsnių Brežnevo nurodymams vykdyti. Dažniausiai užtenka Brežnevui paskambinti telefonu, kad sovietų valdžios atstovai vykdytų galingiausio žmogaus valią.

Kad sovietų generolai ir įvairiausi karo vadai taip pat Brežnevo klausytų, tai praeitais metais jis pasiskelbė sovietų karo jėgų maršalu. Maršalo lazdą jam buvo įteikta pusiau paslapčiomis, be didelės pompas, kad kartais patys kariai nepakeltų balso už maršalo titulo davimą žmogui, kuris niekad nedalyvavo ir nevadovavo jokiam mūšiu karo lauke. Anksčiau jis buvo politinis raudonosios armijos komisaras, o vėliau, kai maršalas Grečka pasakė kad jis nesigailejo pinigų ir kitokių turtų sovietų kariuomenės atomo ginklais apginkluoti ir kad be Brežnevo sovietų karo vadams būtų nepaprastai sunku gauti iš vyriausybės visus reikalingus pinigus ir žmones atomo bomboms gaminti. Brežnevas kariams padėjęs, todėl ir buvo pasiūlytas kovos lauke nebuvusiam "generolui" maršalo titulas.

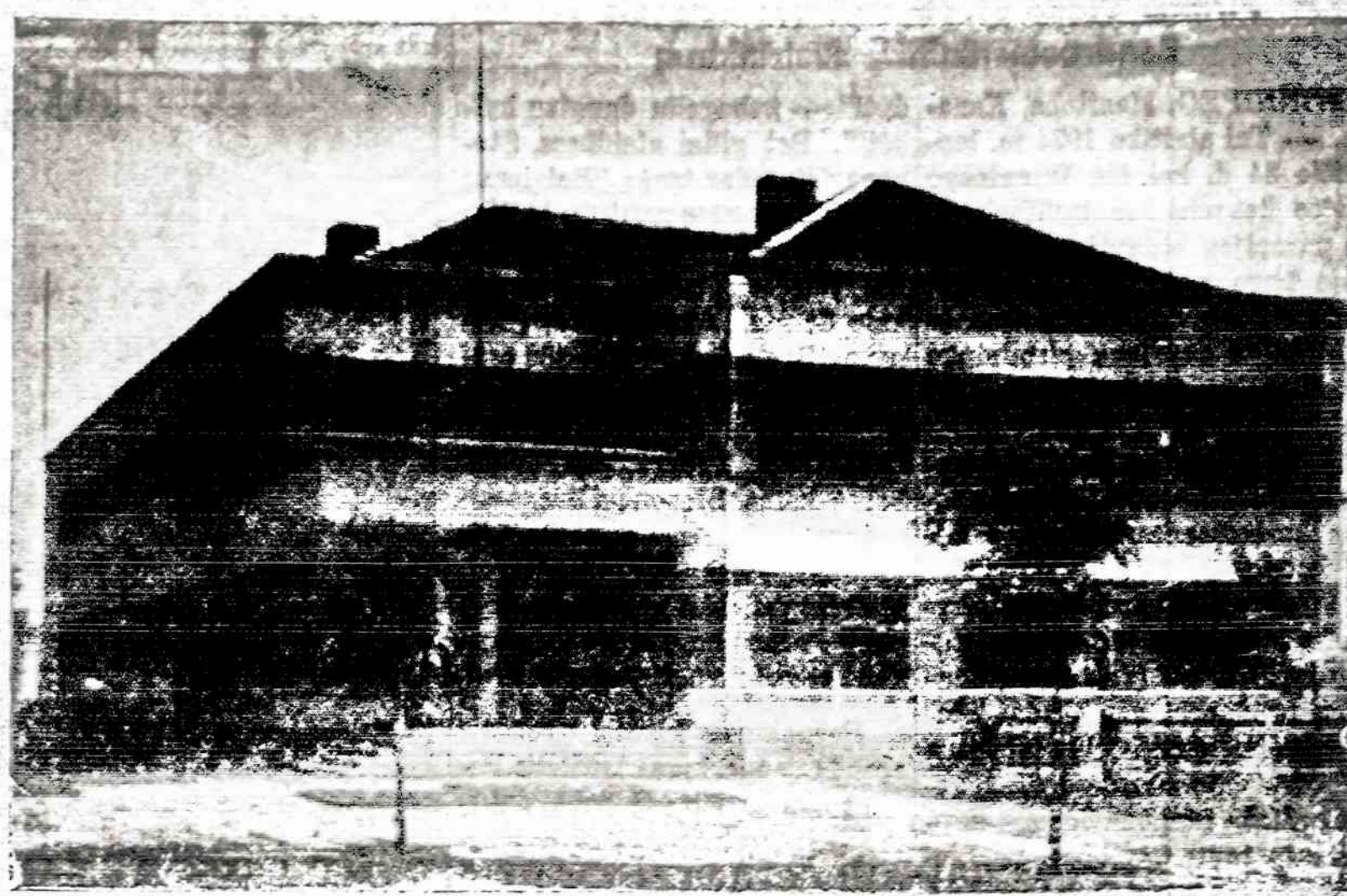
Brežnevas yra nepaprastai galingas. Kito tokio galingo pasaulio žmogaus dabartiniu metu nėra. Bet tas galiūnas bijo paprastų rinkimų. Buvęs JAV ambasadorius Maskvoje W. Averell Harriman tris valandas su Brežnevui įkibęsi įvairiais Amerikos rinkimų reikalais, o kai baigė pasimatymą, tai ambasadorius pareiškė, kad Leonidas Brežnevas bijo Amerikos rinkimų. Pasirodo, kad galingiausias valdovas labai atidžiai seka Amerikos prezidento rinkimus. Jis atidžiai sekė demokratų ir respublikonų konvencijas. Jis žino apie suvažiavusių demokratų partijos atstovų nutarimą išrinkti Jimmy Carterį savo partijos kandidatu prezidento pareigoms, o dar didesnę dėmesį jis kreipė į respublikonų partijos konvenciją. Jis Harrimanui pasakojo, kad ji gasdina abiejų partijų vadų pareiškimai detentės poli-

tikos reikalu. Jis yra įsitikinęs, kad Amerikos santykiai su Sovietų Sąjunga pasunkėsia, nes kaip Carteris, taip ir prezidentas Fordas kampanijos metu pareiškė, kad jie du griežčiau dabos sovietų valdžios žingsnius. Fordas Vladivostoke buvo pasižadėjęs siekti detentės, mažinti abiejų valstybių įtampą, o čia dabar jis krašto gyventojams pasakoja, kad su Sovietų Sąjunga jam teks griežčiau elgtis, daboti, kad ji pildytų tarptautinius pasižadėjimus. Toki pareiškimai, anot Brežnevo, silpnina detentę. Toki pareiškimai verčia jį rimtai susirūpinti ateitimi.

Harrimanas stengėsi Brežnevą įtikinti, kad Amerikoje rinkiminės kampanijos metu politikai kartais padaro vaizdesnių pareiškimų, bet Amerikoje kitaip neįmanoma, Amerika yra demokratinis kraštas, kuriame žmonės turi teisę laisvai išrinkti savo pareigūnus. Daugiau balsų gaus tas pareigūnas, kuris įtikinamiau pakalbės. Pasikalbėjimų metu paašikėjo, kad Brežnevas laisvų Amerikos rinkimų bijo. Ne tik Brežnevas, bet visi komunistai laisvų rinkimų bijo. Jie bijo laisvų rinkimų pačioje Rusijoje, jie tu rinkimų bijo ir Amerikoje. Jeigu Brežnevui reikėtų pravesti tokius rinkimus, kokie vedami Amerikoje, tai Sovietų Sąjungos gyventojai nušluotų ne tik Brežnevą, bet ir visą komunistų partiją. Brežnevas kalba apie "rinkimus", bet istorijon jis pateks, kaip didžiausias bet kokių rinkimų klastojas. Jokių krašto gyventojų rinkimų Rusijoje nebuvo nuo 1917 metų spalio perversmo. Bet Brežnevas klastojo net komunistų partijos rinkimus.

Šį pavasarį Maskvoje vyko Sovietų Sąjungos komunistų partijos konferencija. Ta konferencija renka komunistų partijos pareigūnus, o šie jau skiria įvairių respublikų komunistų partijų pirmuosius sekretorius, rekomenduoja aukščiausių tarybų pirmininkus, vyriausybės pirmininkus ir kitus pareigūnus. Bet reikia neužmiršti, kad tas pats Brežnevas rinko ir tvirtino partijos atstovus į Maskvoje vykusį partijos kongresą. Į kongresą negalėjo patekti nei vienas komunistas, kuris nebūtų pritaręs Brežnevo vedamai politikai. Kartas nuo karto Rusijos komunistų partijoje atsiranda opozicija tam pačiam partijos centro komitetui, bet Brežnevas taip viską sutvarkė, kad nei vienas opozicijos kandidatas nepatektų atstovu į Maskvos konferenciją. Į Maskvą galėjo vikt tik Brežnevo parinkti ir įgaliojimus turį žmonės. Tie "atstovai" buvo pasižadėję "rinkti" tokius žmones į partijos centro komitetą, kokius partijos vadovybė jiems nurodys. Aiškūs daiktas, jie išrinko Brežnevą pirmuoju partijos sekretorium, o šis panašiu būdu jau "rinko" kitus partijos ir valstybės pareigūnus.

Brežnevas iš anksto taip viską sutvarkė, kad partijos kongrese būtų tiksliai jam palankūs. Nėtenka stebėtis, kad jis ir vėl buvo "išrinktas" pirmuoju partijos sekretorium. Rusijos komunistai dalyvavo vieninteliame laisvame Rusijos steigiamojo seimo rinkimuose ir ten žiauriai prakišo. Vėliau, kai buvo suruoštas "spalio perversmas", tai Rusijos steigiamąjį seimą išvaikė. 1921 metais Kronštado jūrininkai reikalavo laisvų rinkimų ir Rusijos darbininkų ir darbo valstiečių tarybas, bet caro armijos karininkas Tuchačevskis, Trockio padedamas, išžudė tūkstančius jūreivių, o likusius išsiuntė prievartos darbams. Valdžią pagrobusi bolševikai neleido nei vienu laisvų rinkimų pačioje Rusijoje ir rusų pavergtuose kraštuose. Rinkimai jiems pavojingi, nes jie žino, kad vyriausybėje jie galės išsilaikyti, jeigu "rinkimus" klastos. Anksčiau "rinkimus" klastojo Stalinas arba jo

Lietuvos nepriklausomybės laikais Alytuje pastatyta dviaukštė mūrinė mokykla

J. KLAUSEIKIS

EFRAIMO SEVELO ROMANAS SU LIETUVIŲ DIENŲ PALAIMINIMU

LOS ANGELES, Cal. — Vietinis knygų pardavėjas Vacys Prižgintas nuo rugsėjo pradžios pirkėjams pasiūlo neseniai į rinką paleistą naują anglišką knygą: "Truth Is For Strangers — A Novel About A Soviet Poet". Autorius Efraimo Sevela — žurnalistas, filmų direktorius ir rašytojas, iš Sovietų Sąjungos išleistas su pirmąja žydų grupės emigruoti į Izraelį, dabar su žmona ir dviem vaikais gyvena Jeruzalėje. Knyga spausdino garsi amerikiečių leidykla Doubleday & Company, Inc., Garden City, New York, 1976 m. Kaina \$6.95.

Aplanke, be trumpųjų žinių apie autorių, yra ir jo fotografija. Romaną iš rusų kalbos vertė Antanina W. Rouis. Išspausdinta turinio santrauka. Algis Požėra esąs žymus lietuvių poetas, komunistų partijos garbintojas, Laurai ir išlikimybę garantuoja lengvą gyvenimą ir saugią ateitį. Iš Maskvos į Vilnių keliaudamas susipažįsta su jauna lietuvaitė, kurią milicija vežė į Lietuvą, kirai kalinta, o dukterė auginta į teismą. Algis Požėra jaunystėje buvo gabus ir daug vilčių sukeliantis rašytojas, bet dabar tik partijos marionetė, antraeilėmis poemomis garbinas

komunizmą. Kelionėje turi progą išgelbėti milicijos vežamą mergaitę, bet reikėtų atsakyti ištaigingo gyvenimo. Kaip elgtis? Spręsdamas tokį klausimą daug ką prisimena, svarsto ir pasakoja, kaip su kraujo aukomis komunistai užvaldė Lietuvą.

Daug istorinės tiesos

Efraimo Sevelos knyga — žurnalistinis romanas. Istorinės tiesos momentai autoriaus kūryba apipinti. Daug sovietinio gyvenimo tikrovės, daug apie lietuvių ir Lietuvą parašyta. Lietuviai iš slaviškųjų ir kitų sovietijos tautų išsiskiria ne tik savo išvaizda, apsiirėngimu, bet ir gyvenimo būdu esą pranašesni.

Primenama, kaip A. Smetona valdymo laikais komunistai kalėjiman sodinti, kaip partietis Jonas Šimkus su šeima 1936 metais pabėgo į Sovietų Sąjungą, bet 1937 m. Stalinio laikais pakaltintas, ištrėmtas į Sibirą, jo žmona žydė atsikurį miliciją vežė į Lietuvą, kirai kalinta, o dukterė auginta vaikų namuose. Tik po 20 metų pripažintas nekaltu (reabilituotas), susirado šeimą ir Maskvoje gyvendamas verčia si lietuvių raštus ir rusų kalbą

versdamas. Romano herojus Algis Požėra su juo susipažino, nes ir jo poemos šimkus ne tik vertė, bet ir pataisydavo. Su Šimkute į artimą draugystę įsitraukė.

Yra aprašymų, kaip Stalino užsipyrimu imtasi lietuvių tautą išnaikinti, kaip Sibire su sidarė "Mažoji Lietuva". Žiaurios scenos, kaip buvo naikinama "miško broliai", kurie priešinosi okupantams. Nei vieni nei kiti nelaisvėn prieš neįmdavo. Okupantas miško brolius tik tiek nelaisvėje laikydavo, kol paslapčių iš jų išplėsdavo, o vėliau kūnus panie kai išmėsdavo. Miško broliai — lietuviai ne tik rusus okupantus naikindavo, bet ir savis kius lietuvius, kurie okupantui talkininkaudavo.

"Everybody is nothing... Russia, which is killing us... and America, which keeps silent... They are all shit. There is only... my suffering Lithuania... my crucified homeland... under the knife". Knygos 65 puslapyje su šitokia simpatija Lietuvai rašoma.

(Bus daugiau)

Ekonmistai abejoja

WASHINGTONAS. Federalinės valdžios žymūs ekonmistai, stebėdami vertybės popierių rinką, numato, kad ateityje krašto ūkis ir vertybės popierių birža turės didelių sunkumų, jeigu iki ateinančių metų sausio mėnesio pabaigos tvirtai neviršys Dow Jones tūkstantis taškų.

Šiais metais akcijų vertė buvo pasiekusi Dow Jones biržoje 11 kartą 1,000 taškų, bet ir vėl krisdavo žemyn.

J. VENCLOVA

Senovės graikai, giruliai ir getitai ir jų ryšys su lietuviais

SENOVĖS GRAIKAI

- 76) Prof. dr. Latham "The Germanic of Tacitus", London, 1851.
- 77) Prof. J. Lelewel "Histoire de la Lithuanie et de la Ruthene", Paris, 1861.
- 78) T. Lepner "Der preussische Litauer", 1744.
- 79) Prof. dr. K. Lohmeyer "Geschichte von Ost- und Westpreussen", Gotha, 1881.
- 80) Prof. W. Maciejowski "Pierwotne dzieje Polski i Litwy", Warszawa.
- 81) Prof. W. Manhardt "Mythologische Forschungen", London, 1884.
- 82) Dr. V. Maziulis "Pasaulio kalbos", Vilnius, 1958.
- 83) Prof. Ad. Mickiewicz (Rimvydas) "Les Slaves", Paris.
- 84) Maironis (prof. dr. J. Mačiulis) Lietuvos istorija", 1906.
- 85) E. Meyer "Reich und Kultur der Chetiter", Berlin, 1914.
- 86) Prof. A. Meillet "Les langues dans l'Europe nouvelle", Paris, 1928.
- 87) Prof. T. Mommsen "Roemische Geschichte", Berlin, 1888.
- 88) Dr. G. Muehlmann "Verzeichnis der geschichtlichen Namen", Wuerzburg.
- 89) Prof. dr. M. Mueller "The Science of Language", London, 1864.

- 90) Prof. F. Mueller "Aligemeine Ethnographie", Wien, 1879.
- 91) S. Mueller "L'Europe prehistorique", Paris.
- 92) Prof. J. Myres "Who Were the Greeks?", 1930.
- 93) T. Narbutt "Dzieje narodu Litewskiego w krotosci zebrane", Wilno, 1847.
- 94) L. Nast "Die Volkslieder der Litauer", 1893.
- 95) Prof. dr. J. Negelein "Das Pferd im arischen Altertum", Koenigsberg, 1903.
- 96) Dr. O. Norem "Timesless Lithuania", Chicago, 1943.
- 97) Prof. F. Owen "The Germanic People", New York, 1960.
- 98) Prof. dr. M. Pei "The Story of Language", 1966.
- 99) Dr. J. Pinkerton "Seythians or Goths", London.
- 100) Prof. T. Poesche "Die Arier", Jena, 1878.
- 101) Prof. G. Poisson "Les Arynes", Paris, 1934.
- 102) Dr. L. Poblöck "Kritische Beitrage zur aeltesten Geschichte Lituens", Koenigsberg.
- 103) Dr. J. Prichard "Researches into Physical History or Mankind", London, III t.
- 104) Prof. E. Pittard "Les races et l'histoire", Paris, 1953.
- 105) Dr. A. Račkus "Guthones", 1929.
- 106) Z. Raulinaitis "Galindai prieš Romą", 1963.
- 107) Prof. H. Rawlinson "Intercourse between India and the Western World", 1916.
- 108) K. Regling "Die antike Muenze als Kunswerk", Berlin, 1924.
- 109) Prof. dr. W. Ripley "The Rases of Europe", New York, 1937.
- 110) Prof. B. Redfield "Gods", London, 1931.
- 111) Dr. M. Riemscheider "Die Welt der Helhiter", Stuttgart, 1954.

- 112) Dr. O. Rutter "The New Baltic States and their Future", 1926.
- 113) Dr. O. Schrader "Sprachvergleichung und Urgeschichte", Jena, 1883.
- 114) Prof. J. Sander "Ueber die Urheimat der Baltischen Voelker", 1925.
- 115) B. Schweitzer "Herakles", Tuebingen, 1922.
- 116) Schnitzler "La Russie, la Pologne et la Finlande", Paris.
- 117) Prof. dr. A. Senn "The Lithuanian Language", Chicago, 1940.
- 118) Prof. dr. C. Seignobos "History of Ancient Civilization", 1906.
- 119) Prof. A. Spekke "The Ancient Amber Routes", 1957.
- 120) Prof. W. Sieglin "Die blonden Haare der indogermanischen Voelker in Altertum", 1935.
- 121) F. Solmsen "Indogermanische Eigenamen als Spiegel der Kulturgeschichte", 1922.
- 122) Prof. C. Starr "A history of the Ancient World", 1965.
- 123) Dr. J. Szlupus "The Past, Present and Future of Lithuania", 1918.
- 124) Prof. E. Sturtevant "A Comparative Grammar of the Hittite Language", 1933.
- 125) P. Šafarik "Slowanske slovoznost", 1837.
- 126) Prof. V. ilkašskis "Homero Ilijada", Kaunas, 1930.
- 127) J. Širvydas "Attilos sliaubimas lietuvių kraštais", 1919.
- 128) Dr. J. Šliupas "Lietuvių tauta", 1904, I t.
- 129) Dr. I. Taylor "The Origin of the Aryans", New York, 1902.
- 130) Prof. G. Vernadsky "Ancient Russia", 1959.

- 131) J. Venclova "Lietuvos vardo kilmė", Chicago, 1972.
- 132) J. Venclova "Mindaugo krikštas-Lietuvos krikštas", Chicago, 1972.
- 133) J. Venclova "Suduviai-jotvingiai-dainuviai", Chicago, 1974.
- 134) J. Venclova "Senovės trakai ir skitai", Chicago, 1975.
- 135) J. Venclova "Prutenai ir rytų galindai", Chicago, 1974.
- 136) J. Venclova "Lietuvių tautos - pasaukimas", Chicago, 1975.
- 137) J. Venclova "Apie senovės indus ir jų giminybę su lietuviais", Chicago, 1975.
- 138) J. Venclova "Latviai ir gudai", Chicago 1976.
- 139) J. Venclova "Apie lietuvių draugus ukrainiečius", Chicago, 1976.
- 140) J. Venclova "Latynai ir germanai ir jų artimumas su lietuviais", Chicago, 1976.
- 141) J. Venclova "Senovės keltai ir jų sąryšis su lietuviais", Chicago, 1976.
- 142) Prof. M. Viejra "Hittite Art", London, 1955.
- 143) Prof. R. Viper "Senovės Europa ir Rytai", 1924.
- 144) Prof. A. Valdemaras "La Lithuanie et ses problemes", Paris, 1933, I t.
- 145) Prof. J. Vaigt Geschichte Preussens", Koenigsberg.
- 146) O. von Rutenberg "Geschichte der Ostseeprovinzen", Leipzig.
- 147) G. Wells "Pasaulio istorija", Siauliai, I t.
- 148) Dr. W. Warren "Paradise Found", Boston, 1885.
- 149) J. Wiesner "Die Thraker", Stuttgart, 1963.

(Bus daugiau)

TELEF. PR 8-2225

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ,
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima liguosius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
850 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: Hemlock 4-5849
Rezid: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5 val.
ir šeštadieniais 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.
1933 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. W. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 - 561-4605
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet
tik susitarus.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 24 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nė 24 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDA-PROTEZISTAS
Aparatų ir protezų, med. bandymų
dalinis. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

GELININKAS

Linksmumo arba liūdesio valandoms
grausinimas. Val. ir vak. 1-4 val.
su papuošimais ir sezoninėmis
kapomis gėlėmis.
ROY R. PETRO (PUTAS) (AS)
DAUBARŲ SŪNUS
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220
REMkite TUOS BŪVIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOS"

JAV prezidento rinkimai ir saugumas

SKAITYTŲJŲ BALSAI

Rašo S. B.

Šie rinkimai įvyks šių metų
lapkričio mėn. 2 d. Jie yra la-
bai reikšmingi Amerikai ir net
visam pasauliui. Nuo preziden-
to politikos dažnai priklauso
valstybių gerovė, taika arba net
karas. Todėl ypaci šiais nera-
miniais laikais - atoniniame
amžiuje labai yra svarbu išrinkti
ti gerą, tam postui tinkamą pre-
zidentą.

J.A. V-bių prezidentų buvo be-
rų ir blogų; jų sąrašas prieš
kurį laiką buvo paskelbtas Nau-
jienose. Labai geras preziden-
tas buvo Lincolnas. Jis savo
patriotiškumu, drąsa, sumanumu
ir valdovo gabumais laimėjo
Amerikos pilietinį karą - ne-
leido jos perskelti į dvi dalis.

Jeigu tuomet Amerika būtų
buvusi suskaldyta, tai šiandien
nebūtų kam atsiverti Sov. Są-
jungos jėgos, kuri seniai trok-
šta ir atvirai skelbia savo tiks-
lus užgrobti visą pasaulį.

Be to, Lincolno ryžtu Ameri-
koje buvo panaikinta vergija.

Kitas drąsus aiškiaregis ir di-
delis patriotas buvo nužudytas
jauniausias prezidentas Ken-
nedy. Jis, kaip žinoma, davė
Sov. Sąjungai ultimatumą tuo-
jau išgabinti iš Kubos savo ato-
minius ginklus, ką toji sąjunga
ir padarė.

Per šiuos rinkimus mums rei-
kia išrinkti panašų prezidentą
ir aukščiausių ministrų presi-
dentus. Tuomet J. A. V-bių vai-
ras būtų tinkamose rankose. Re-
publikonų prezidentas Nixonas
ir jo parinktas vicepreziden-
tas Agnew, kaip žinome, bu-
vo neverti savo postų. Abu tu-
rėjo atsisakyti. Nixonas susi-
kopromitavo vadinamoje Wa-
tergate byloje, o Agnew - ne-
teisėto pasipelnimo byloje. Ni-
xonas su Sov. Sąjungos dikta-
torium Prežnevu įvedė detentę,
kuriai pademonstruoti jie abu
susitarė, kad erdvėje susijung-
tų J. A. V-bių ir Sov. Sąjungos
erdvėlaiviai. Šiam nereikalin-
gam tikslui reikėjo išleisti daug
iš mokesčių mokėtojų surinktų
pinigų.

Viceprezidentas Fordas po R.
Nixono atsisakymo pradė-
damas prezidentauti, pareiškė,
kad jis tęs Nixono užsienio po-
litiką ir įvykdytų minėtą abiejų
erdvėlaivių ore susijungimą,
kas ir buvo padaryta.

Prezidentas Fordas prieš ku-
rį laiką pašalino savo gynybos
sektorių už tai, kad jis, žino-
damas Sov. Sąjungos spartų
ginklavinimą, reikalavo, Fordui
prieštaraujant, priimti pakan-
kamai didelį karo biudžetą ka-
riuomenei gerai apginkluoti ir
nuo to reikalavimo neatsisakė.
Sov. Sąjunga nenorėjo, kad J.
A. V-bės gerai apginkluotų ir
viešai reikėdavo nusistatymą
prieš gynybos sektorių Schle-
singerį.

Kad Sov. Sąjunga būtų paten-
kinta Fordas, tai sąjunga patai-
kaujanti valst. sekretoriui
Kisingerui įsakmiai prašant,
pašalinti Schlesingerį iš jo pos-
to, kad detente dar gražiau bu-

jų Sov. Sąjungos naudai, o J.
A. V-bių silpnėjimui. Šiuo savo
žygiu (Schlesingerio iš posto
pašalinimu) Fordas aiškiai pa-
rodė savo nesavarankiškumą,
galvojimo stoką ir neturėjimą
valstybės galvai - vadui reika-
lingų bruožų, bei netinkamumą
būti prezidentu sekantiems ka-
dencijai, į kurią postą jis ver-
žiasi ir respublikonų partijos
nominuotas prezidento kandi-
datu.

Demokratų kandidatas į pre-
zidento postą Carteris pamatuo-
ti įvertina Schlesingerio patrio-
tiškumą bei valstybingumą ir
viešai žada jį paskirti į aukštą,
atsakomą postą, jei jis, Car-
teris, būtų išrinktas preziden-
tu.

Dėl Schlesingerio pašalinimo
labai nustebo ir apgailėstavo J.
A. V-bių patriotai ir demokrati-
nių valstybių galvos bei kiti žy-
mūs žmonės ir nusprendė, kad
Fordas ir toliau darys Sov. Są-
jungai nuolaidas ir neapsiriko-
ko.

Sov. Sąjunga, norėdama už-
grobti visą pasaulį, smarkiai
ginklavo ir nori baigti pralenkti
J. A. V-bes apsiginklavi-
mo srityse. Ši faktą įvairiu lai-
ku spaudoje pabrėžė ir pabrė-
žė bent keli Amerikos žymūs
generolai ir admiralai (net
esantieji atsargoje) ir kitų val-
stybių žinovai.

J. A. V-bių Laivyno sekretori-
us Middelendorff taip viešai pa-
sakė: "J. A. V-bių Laivynas tu-
ri skubiai pradėti masinės lai-
vy statybos programą arba lik-
ti bejėgiu apginti Jungtines
Valstybes. Sovietai laivų stato
30 nuosimčių daugiau kaip Jun-
gtinės V-bės, kurios nuo 1970
metų 50 nuosimčių sumažino
savo laivyno augimą." Jis dar
pasakė, kad truks nuo 5 iki 7
metų laivynui atstatyti. (Nau-
jienų Nr. 98, 1976). O vienas
Vaakrų Vokietijos generolas
privaciai ištyrė ir apskaičiavo,
kad Maskva karo atveju galė-
tų per labai trumpą laiką oku-
puoti visą dabar laisvai gyve-
nancią vakarų Europą, kad ru-
sai prieš vakarų Europą turi iš-
dėstę 150 gerai ginkluotų ka-
riuomenės divizijų, tarp kurių
100 divizijų yra žygio paruoš-
tyje, 50 divizijų sudaro tankų
ir šarvuotųjų dalinių, kitos 50
divizijų yra gerai motorizuotos
ir ginkluotos - judrūs pėsti-
ninkų daliniai; be to, vakarų
fronte rusai turi 4000 lėktuvų
ir Karpatų kalnuose bei Ukrainos
lygumose gerai susipultas
atomines bombas, nešančias ra-
ketas (Naujienų Nr. 73, 1976
m.).

Dažnokai būna ir daugiau iš-
pėjimų J. A. V-bių prezidentui
Fordui ir jo sekretoriui Kising-
geriui apie Sov. Sąjungos rim-
tai grėsiantį pavojų Amerikai.
Net Raudonoji Kinija išpėjo
apie tai prezidentą Fordą ir
kenksmingumą Amerikai dėl
jos sąžiningai vykdomos detan-
tės komunistų naudai, o Ame-
rikos žalai. Fordas tos Kinijos
valdovui į tai pasakė, kad Sov.
Sąjunga turi atimti bombą,
todėl, karo išvengimui, reikia
toleruoti Kremliaus žygius
sugyventi, laikyti detentę nuo
statų.

Mirtinai sužeista garbės studentė

ČIKAGA. - Pykčio pagautas
19 metų jaunuolis W. L. Jack-
son rugsėjo 16 mirtinai sužeidė
pasivymėjusią mokslo 17 metų
mokinę Barbarą Thornhill, kai
ji savo namuose ramiai žiūrėjo
TV. Perskusta mokinė guli ligo-
ninėje pavojaingoje padėtyje. Jos
galva yra perskusta ir kulka te-
bėra jos smegenyse.

"Karingas" jaunuolis Jackso-
nas priklausė gatvės gengei. Jis
policijos yra suimtas. Jo bute
policija rado 4 pistoletus ir 2
šautuvus.

BARZDUKINIAI KUTVELOŠ

(Atkelta iš 3 psl.)

Ta kutvelų demonstracija ge-
ram lietuvių vardui tik paken-
kė, o laisvinimo bylos nei kiek
nepalengvino. Tėbuvo tik mes
kos patarnavimas lietuviams.

Mums, lietuviams labai svar-
bu aukštuosiuose Amerikos
sluoksniuose išgyti gerą var-
dą ir surasti kuo daugiau sau
palankių žmonių. Pildami ant
valst. prezidento galvos papla-
vas, to mes nepadarysime. Tai
turėtų būti aišku kiekvienam,
bent kiek protaujantiems lie-
tuviui.

A. Pleškys

VEL 154 ŽMONĖS ŽUVO LĖKTUVY UŽSIDĖGUS

ISPARTA. - Turkija. Turky
keleiviniame lėktuve Boeing
727 skrendant per kalnuotą Tur-
kijos pietvakarių dalį užside-
gus ir susprogus, visi 154 žmo-
nės žuvo. Iš jų 23 buvo turkai,
kiti buvo vokiečiai, italai ir
olandai turistai. Lėktuvas nak-
ties tamsioje skrido per kalnus
ir atsimušė į Karakaya viršūnę.
Turkija tebeturi liūdną didžiulį
sui skaičiumi viename lėktuve
žuvusių keleivių rekordą - Tur-
kų oro linijos lėktuvas DC-10
1974 metais kovo mėn. ties Pa-
ryžiu nukrito užmušdamas vi-
sus 346 keleivius.

Nežiūrint kas laimės rinkimus

WASHINGTONAS. - Būk-
tai yra rodomas ženklas, pasak
US News and World Report žur-
nalo, jog nežiūrint kas presiden-
tinis rinkimas laimės, ateinan-
čiais metais bus kietiau kalba-
ma su Sovietais, bus prisilaiko-
ma kiestesnės politinės linijos.

Brookings Instituto tyrinėji-
mo daviniais, galimūmams susi-
kirsti šaltais ginklais su Sovie-
tais yra dideli ir tai reiškia nuo-
latinę grėsmę laisvajam pasaui-
niui.

Atėjus rudenii, Amerikos gėry-
bės ir auodūs, kietis, kluonus ir mie-
stų sandėlius plaukia didžiausiais kie-
kiais. Paveiksle matome St. Louis
miestan atvažiuojant farmerį, siūlantį
ne tik patius skaniausius arbūzus,
bet greta guli puikūs agurkai, to-
matės, kriaušės ir kitos gamtos dova-
nos. Dievas duoda tiems farmeriams,
kurie anksti keli iš savo farmos
protėngiai prižiūri.

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Sv. Pranciškaus Seserų 1-mas sky-
rius rengia Bunco žaidimus šeštadienį,
rugsėjo 25 dieną 1:00 val. popiet.
3345 S. Morgan St. Auka \$1.00 as-
meniui. Bus gerų dovanų ir kavutė
po žaidimų. Visus kviečia kamsija
ir valdyba.

Rožė Didžgalvienė, rašt.

Lietuvių Zagarės klubo poasto-
ginis susirinkimas įvyks sekmadienį,
rugsėjo 26 d. 1:00 val. popiet. Jono
Stitiliaus saleje. 4346 So. California
Ave. Nariai kviečiami atsilankyti,
nes yra daug reikalų aptarti. Bus ir
vaisės.

Rožė Didžgalvienė, rašt.

GEORGE J. CHERNAUCKAS (Chernak)

Gyv. 1424 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Mirė 1976 m. rugsėjo 20 d., 7:30 val. vak., sulaukęs 92 metų am-
žiaus. Gimęs Lietuvoje.

Paliko nuilūdę: dukte Florence Devience, sūnus Raymond, jo
žmona Frances, 6 anūkai, 9 proanūkai ir kiti giminės, draugai bei pažis-
tami. Vėlonis buvo tėvas mirusių Edward ir Joseph, ir brolis mi-
rusių Vinco ir Kazimiero Chernauckų.

Priklaušė Cicero Eagles ir CTA Union Division 24. Vėlonis dir-
bo daugelį metų Vance Funeral Home.

Kūnas pašarvotas Vance koplyčioje, 1424 S. 50th Ave., Cicero, Ill.
Penktadienį, rugsėjo 24 dieną, 9:00 val. ryto bus lydimas iš kop-
lyčios į Sv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojamas Queen of Heaven Mausoleum.

Visi a. a. GEORGE CHERNAUCKO giminės, draugai ir pažis-
tami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuiliūdę lieka:

Duktė, sūnus, anūkai, proanūkai.

Laidotuvių Direktorė Jean Vance. Tel. 652-5245.

RIMTA KNYGA GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikų knygų, kurios paspaudę bet kokią
knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras PAVLINIŠKIS, MES GRIZTAME. Įdomūs jaunų dienų
atsiminimai ir įvyktų bei vietų aprašymai, skaitomi kaip ro-
manas. 387 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių pristimi-
ni ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirs-
tyti į 12 dalių. 298 psl. Kaina \$5.

Dr. Kazys GRIMAS, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gra-
žiai viršelis. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštasis virs \$5.00.

Prof. Vaclo BIRŽIŠKA, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-
RIJA. I dalis. 208 psl., įrista - \$3.00, minkštasis vir-
šelis - \$2.00; II dalis. 225 psl., įrista - \$3.00, mink-
štasis viršelis - \$2.00.

Henrikas TOMAS - Tamašauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS.
Pakalnės ir Labguvės apskritys su įdomiais aprašymais, ili-
ustracijomis ir dokumentacija. 326 psl. Kaina \$6.

P. Kasiūnas, TARP VILNIUJŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos
partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

Janina Narūnė, TIKS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl.
\$3.00.

M. Gudelis, POVLAS MILERIS - biografinis bruožas 232
puslapiai \$3.00.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pasto išlaidoms
NAUJENOS.

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. - Tel. MA 1-5190

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠCIONIUI

"Tu prouoti stalą mano akivaizdoje, mano prispaudėjams stebinti. Tu pa-
tepi aliejumi mano galvą. Mano taurė sklidina." - Psal. 23:5.
Religinii stalų yra daug ir ant jų dedami įvairūs, skirtingi ir vienas
kitam priešingi pamokslai. Didžiojoje ant tų stalų padėtas maistas yra
sugadintas jo prirėgėjų neįmanymu. Kai kuris yra surūgęs ar supelėjęs,
nes yra užsilikęs nuo tamsiųjų viduramžių. Ant religinių stalų kartais de-
dami patys "vėlinių pamokslai". (2r. 1 Tim. 4:1). Todėl apaštalas Povilas
duoda štai kokį patarimą: "Jūs negalite dalyvauti prie Viešpaties stalo ir
prie piktybių dvasių stalo". (1 Kor. 10:21). Mes juk turime Viešpaties stalą
ant kurio yra padėtas sveikas, tinkamas ir gaivinantis maistas, dieviškos
tiesos, ypatingai prirėgtos tikėjimo namams. Prie to stalo gali ateiti vi-
si, kurie alksta ir trokšta teisybės ir tokie bus pasotinti.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra m-
rusiųjų? Į ją klausimą atsako knygytė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRowe 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAKINGA VISTA
REpublic 7-3888 REpublic 7-3891

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4305-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANASKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Qlympic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

VLrginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: Yards 7-1911

SAVAMOKSLIS DIEVDIRBIS VAKARUOSE

Gerbiami Tamstos, Siunčiu spokinęsios paukščių, pilgus įdomų straipsnį. Paskaitykite. Su pagarba. Emil Mamat, 521 Orange Ave., Sp. 91, Chula Vista, Ca. 92011.

Malonus Naujienų skaitytojas Emil Mamat atsiuntė The San Diego Union dienraščio sekmadienio, rugsėjo 12 dienos straipsnio iškarpa su trimis foto nuotraukomis ir per visą puslapį antraštėmis: "Shrines Are Refugee's Thanks To God, Figures celebrate Family's Escape From WWII Soviets, Germans".

Autoriaus Richard T. Ruane, The San Diego Union šta- no rašėjo straipsnyje simpatiš- kaj aprašomas lietuvių Dau- manto Cibo ir jo šeimos — žmo- nos Adelės ir dviejų sūnelių Vidimanto ir Kantrimo kry- žiaus keliai iš grižtančių ko- munistų rusų antrą kartą pa- vergiamos Lietuvos, iki įsikū- rimo Laisvės šalyje, sulauki- mo pensijos amžiaus ir atida- vimo pamėgtam dievdirbio me- nui nuosavoje gražioje gūžto- je Kalifornijoje.

Straipsnyje trys iliustracijos vaizduoja jį patį-Daumantą Ci- bą demonstruojantį vokiečių koncentracijos stovykloje pra- moktą drožinėjimo meną, ir dvi nuotraukos kruopčiai me- niškai jo išdėstytus lietuviškus kryžius, ir koplystulpius, lyg

Spokinęsios paukščių, pilgus įdomų straipsnį. Paskaitykite. Su pagarba. Emil Mamat, 521 Orange Ave., Sp. 91, Chula Vista, Ca. 92011.

"Aš patylinomis prizadejau savo Sutvertojų panaudoti savo talentus didesnei Dievo gar- bei", pasakė savamokslis skul- ptorius jį aplankiusiam San Diego Union atstovui.

Trys aukštos, intriguotai iš- drožinės religinės koplytėlės (shrines), padarytos lietuvių pabėgėlių, pašvestos Dievui, Jungtinėms Valstybėms ir lie- tuviams, kurie mirė sovietams dominuojant per ir po Antro- jo Pasaulinio Karo.

Aukštoji koplytėlė, pastaty- ta kryžiaus formos su Kristaus figura centre, dominuoja kitas dvi koplytėles grotoje, padary- toje prie kuklaus Daumanto Cibo namo kaimiškoje Vist- a vietovėje.

Cibas tas koplytėles padarė "kaip mano asmeniška tribu- ną Dvieju šimtų Metų celebra- cijai ir Dievo pagerbimui už suteiktą šiam kraštui palaimą".

Metalinės snaiguolės

Jis sako, kad koplytėlės Se- najame Pasulyje, ypač įžy- mios Baltijos kraštuose, užima- pora metų laiko vienai pada- ryti. Viršuje jis yra užbaigia- mos metalinių snaiguolių imi- tacijomis, taip pat rankų dar- bo. Aukšti stulpai, ant kurių jos stovi, yra pušies medžio,

TRUMPAI

— Jonas Belskis iš Rōckfor- do atsiuntė \$31 ir tokį laišką: "Prašu siuntinėti Naujienas broliui Pranui, gyv. Gloucester mieste, Anglijoje, nurodytu ad- resu. Jei būtų kokių klausimų, prašau rašyti man." Dėkojami p. Jonui už tokį dovanos parin- kimą savo mielam broliui, kar- tu su juo siunčiame gerus link-ėjimus, o gerą žinią apie naują prenumeratorių p. Praną Biel- skį pranešame visiems Naujie- nų skaitytojams.

— Toronto liuanistinė mo- kyklon siemiet užsiregistravo tik 15 naujų mokinių, todėl mo- kyklos vadovybė kviečia visus mokyklinio amžiaus vaikus at-vykti į pamokas, kurios būna

— Ritos Bazgalytės ir Ro- mano Galinausko, taip pat Ber- nadetos Ausraitės ir Eugeni- aus Rovo vestuvės buvo rugse- jo 11 d. Toronto lietuvių Prisi- kėlimo parapijos bažnyčioje.

— A. a. Sigitas Prackūnas, gabus žurnalistas, heidradarbia- ves Naujienose ir Nepriklauso- moje Lietuvoje, staiga mirė šir- dies smūgiu rugsėjo 10 d. savo namuose, Toronte. Velionis bu- vo gimęs Meskūnėse prieš 57 metus, baigė šiaulių gimnazi- ją, tarnavo Geležinkelinių valdy- boje. Liūdėti liko žmona ir dvi seserys. Rugsėjo 14 d. palaido- tas Anapilio lietuvių kapinė- se.

— Dr. S. J. Matas, Cleveland, Ohio, pakviestas Republic Steel b-vės Tyrinėjimo centro direk- torium. Dr. Matas yra metalur- gijos specialistas.

— Inž. Kestutis Dainora iš St. Catharines, Ont., prieš kurį laiką buvo pakviestas vienos ameri- kietiškos atominių reaktorių specializuota. Dabar jis įstei- gė inžinerijos patarimų firmą Philadelphiajose miesto.

— Sol. Irena Mažeikaite dai- nuos Chicago's neolituonų ruo- šiamame kamerinės muzikos koncerte ir sekiose rugsėjo 25 d. Jaunimo centre. Daug dėme- sio skiriama jaunai solistei.

— Miško saugonių ežeruose

Parkų distrikto yra prileidęs žuvų, kurios jau yra didelės ir galima gaudyti meskerėmis su ilginiais leidimais. Praeitą savaitę galį Chicago's pietvakarių gy- ventojai — P. Gudelis, Jadvyga ir Albinas Ziliauskai, taip pat Magdalena ir Pranas Šulai bu-

vykti į pamokas, kurios būna šeštadieniais nuo 9 ryto iki vi- dendienio St. Vincent mokykloje tarp Fernanagh ir Westminster gatvių prie Roscevalles. Auk- lesniuosius liuanistinius kur- sus studentai registruojami rug- sėjo 27 ir 28 d. 7 val. vak. West Park mokykloje, prie Blood ir Dundas gatvių. Studijos pradė- damos spalio 5 d.

— Ritos Bazgalytės ir Ro- mano Galinausko, taip pat Ber- nadetos Ausraitės ir Eugeni- aus Rovo vestuvės buvo rugse- jo 11 d. Toronto lietuvių Prisi- kėlimo parapijos bažnyčioje.

— A. a. Sigitas Prackūnas, gabus žurnalistas, heidradarbia- ves Naujienose ir Nepriklauso- moje Lietuvoje, staiga mirė šir- dies smūgiu rugsėjo 10 d. savo namuose, Toronte. Velionis bu- vo gimęs Meskūnėse prieš 57 metus, baigė šiaulių gimnazi- ją, tarnavo Geležinkelinių valdy- boje. Liūdėti liko žmona ir dvi seserys. Rugsėjo 14 d. palaido- tas Anapilio lietuvių kapinė- se.

— Dr. S. J. Matas, Cleveland, Ohio, pakviestas Republic Steel b-vės Tyrinėjimo centro direk- torium. Dr. Matas yra metalur- gijos specialistas.

— Inž. Kestutis Dainora iš St. Catharines, Ont., prieš kurį laiką buvo pakviestas vienos ameri- kietiškos atominių reaktorių specializuota. Dabar jis įstei- gė inžinerijos patarimų firmą Philadelphiajose miesto.

— Sol. Irena Mažeikaite dai- nuos Chicago's neolituonų ruo- šiamame kamerinės muzikos koncerte ir sekiose rugsėjo 25 d. Jaunimo centre. Daug dėme- sio skiriama jaunai solistei.

— Miško saugonių ežeruose

Parkų distrikto yra prileidęs žuvų, kurios jau yra didelės ir galima gaudyti meskerėmis su ilginiais leidimais. Praeitą savaitę galį Chicago's pietvakarių gy- ventojai — P. Gudelis, Jadvyga ir Albinas Ziliauskai, taip pat Magdalena ir Pranas Šulai bu-

HELP WANTED — MALE
Dorothy's Reiki
HELP WANTED
DAY/NIGHT FOREMAN
For steel warehouse.
Must have leadership ability & me-
chanical background.
Fluent English and Lithuanian re-
quired.
\$17,000.00 SALARY.
482-7503.

WATCHMAN
4 day — 40 hour week.
\$3 per hour to start.
MUST SPEAK SOME ENGLISH.
1432 West 21st St.
Call Don Edwards.
228-4800.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
ISNUOMOJAMAS 4½ kamb. butas
2-me aukšte suaugusiems be gyvulių.
Gazo pečiuks šiluma, gera apylinkė.
Telrautis po 3 v. popiet, Tel. 378-8956

vo nuvykę prie 135 St. į esan- čius miško saugonių ežerus pa- sigrožėti rudenįjanciu gamta ir žuvauti. Sėkminga pusdienio iš- vyka ir gausi žvejonė baigėsi la- bai laimingai, nes kiekvienam dalyviui teko po 6 didelius kar- pius.

— Dr. Sabina ir Viktoras Rut- kauskai iš Clevelando neseniai svečiavosi pas sūnų inž. Bronių, gyv. St. Louis, Ill. Vėliau lan- kėsi Chicago pas švogerį P. Mačiulį, p. Seniūnieng, V. Žilin- ską, p. Naručevičienę. Taip pat aplankė Sūdovos korporantus Magdalena ir Praną Šulaičius, tarėsi korp. atsteigimo reika- lais.

— Dr. Sabina ir Viktoras Rut- kauskai iš Clevelando neseniai svečiavosi pas sūnų inž. Bronių, gyv. St. Louis, Ill. Vėliau lan- kėsi Chicago pas švogerį P. Mačiulį, p. Seniūnieng, V. Žilin- ską, p. Naručevičienę. Taip pat aplankė Sūdovos korporantus Magdalena ir Praną Šulaičius, tarėsi korp. atsteigimo reika- lais.

RENGIASI RINKTI
A. VALUKA, K. OKSĄ
Rugsėjo mėn. 8 d. Ciceroj Šv. Antano parapijos salėje įvyko lietuvių veikėjų pasitarimas, kaip padėti mūsų kandidatams Kazimierui Oksui, Antanui Va- lukui ir kongresmanui Henry Hyde laimėti lapkričio mėne- sio rinkimus.

Pasitarime dalyvavo Dr. F. Kaunas, kpt. Stasys Paulaus- kas, studentai Saulius Kuprys ir Felikas Kasparas ir atsto- vai Ciceroje veikiančių šių lie- tuvių organizacijų: Šv. Vardo draugijos — Dr. Petras Atko- čiūnas, Kataliku moterų ku- ppos — Pranutė Dvilaitienė, Lie- tuvių Tautinės sąjungos — Pra- nas Kašuba, Susivienijimo Lie- tuvių Amerikoje — Stepas Pau- lauskas, Lietuvių respublikonų — Stasys Pranskevičius, kuris atstovavo ir Lietuvos Atgimi- mo sąjūdį ir Jūrų šaulių ku- ppos Klaipėda — Liudviką Du- bauskienę.

Dalyviai vienbalsiai pasisakė, kad būtų sudarytas komitetas, kuris mūsų kandidatus visomis galimomis priemonėmis remtų. Visi dalyviai į tokį komitetą su- tiko įeiti. Be to, gautas sutiki- mas šiam komitetui, kad daly- vautų Cicero miesto pareigū- nas Jonas Kimbarkas, Šaulių Są- jungos pirmininkas Karolis Mi- kovaitis, Šv. Antano bankelio vedėjas Juozas Gribauskas, Dr. Gusenas, vyr. skautininkė Ona Zailskienė ir prekybininkas Po- vilas Putrimas.

Spalio mėn. 3 d. nutarta Šv. Antano parapijos salėje sukvie- sti platų lietuvių visuomenės su- sirinkimą, kuriame dalyvautų mūsų kandidatai, Cicero mies- to pareigūnai ir atsakinėti į mūsų rūpinus klausimus.

Šio komiteto prezidiumo pir- mininku vienbalsiai išrinktas Stasys Paulauskas, kuriame pa- vesta sudaryti vykdomąją val- dybą.

— Kiekvienas lietuvis gali ap- sidrausti gyvybę nuo \$100 iki \$10,000 Susivienijimo Lie- tuvių Amerikoje (SLA) organi- zacijoje. Vaikams ir jaunuoi- ms pigi TERM apdrauda: \$1,000 tik už 3 dol. metams. Jiems yra ir Taupomoji — En- dowment apdrauda aukštajam mokslui arba studijoms. Klaus- kite apie grupinę Akeidentalę

— Kiekvienas lietuvis gali ap- sidrausti gyvybę nuo \$100 iki \$10,000 Susivienijimo Lie- tuvių Amerikoje (SLA) organi- zacijoje. Vaikams ir jaunuoi- ms pigi TERM apdrauda: \$1,000 tik už 3 dol. metams. Jiems yra ir Taupomoji — En- dowment apdrauda aukštajam mokslui arba studijoms. Klaus- kite apie grupinę Akeidentalę

— Kiekvienas lietuvis gali ap- sidrausti gyvybę nuo \$100 iki \$10,000 Susivienijimo Lie- tuvių Amerikoje (SLA) organi- zacijoje. Vaikams ir jaunuoi- ms pigi TERM apdrauda: \$1,000 tik už 3 dol. metams. Jiems yra ir Taupomoji — En- dowment apdrauda aukštajam mokslui arba studijoms. Klaus- kite apie grupinę Akeidentalę

— Kiekvienas lietuvis gali ap- sidrausti gyvybę nuo \$100 iki \$10,000 Susivienijimo Lie- tuvių Amerikoje (SLA) organi- zacijoje. Vaikams ir jaunuoi- ms pigi TERM apdrauda: \$1,000 tik už 3 dol. metams. Jiems yra ir Taupomoji — En- dowment apdrauda aukštajam mokslui arba studijoms. Klaus- kite apie grupinę Akeidentalę

— Kiekvienas lietuvis gali ap- sidrausti gyvybę nuo \$100 iki \$10,000 Susivienijimo Lie- tuvių Amerikoje (SLA) organi- zacijoje. Vaikams ir jaunuoi- ms pigi TERM apdrauda: \$1,000 tik už 3 dol. metams. Jiems yra ir Taupomoji — En- dowment apdrauda aukštajam mokslui arba studijoms. Klaus- kite apie grupinę Akeidentalę

— Kiekvienas lietuvis gali ap- sidrausti gyvybę nuo \$100 iki \$10,000 Susivienijimo Lie- tuvių Amerikoje (SLA) organi- zacijoje. Vaikams ir jaunuoi- ms pigi TERM apdrauda: \$1,000 tik už 3 dol. metams. Jiems yra ir Taupomoji — En- dowment apdrauda aukštajam mokslui arba studijoms. Klaus- kite apie grupinę Akeidentalę

— Kiekvienas lietuvis gali ap- sidrausti gyvybę nuo \$100 iki \$10,000 Susivienijimo Lie- tuvių Amerikoje (SLA) organi- zacijoje. Vaikams ir jaunuoi- ms pigi TERM apdrauda: \$1,000 tik už 3 dol. metams. Jiems yra ir Taupomoji — En- dowment apdrauda aukštajam mokslui arba studijoms. Klaus- kite apie grupinę Akeidentalę

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIŠIŲ NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago IL Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI

VISU RŪŠŲ DRAUDIMO AGENTERA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ERDVUS mūr. 3 meg. bungalow į vakarus nuo Californijos ir 62. Nau- jai alum. langai, did. garažas.

1½ AUKŠTO mūr. Poštnus butas savininkui ir dar geros pajamos. Ar- ti 59 ir Talman.

PELNINGAS — investavimas — tri- ju apartm. med. ir biznio patalp. Žemi takai, Brighton Parke.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

2 ACRES ESTATE, 8 room residence with 2 baths.

Lemont area. \$125,000.

Tel. 257-7950.

DRY-CLEANING

BUSINESS

1975-1976 AWARD WINNER

3 RETAIL Outlets in PRIME Northwest Suburban Location.

Contact R. C. OHLERS

BAIRD & WARNER

368-5767

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės — kitur

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

ELEKTROS IVEDIMAI

PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą.

Dirbu ir užmiesčiuose greit, ga- rantuoti ir sažinai.

KLAUDULIS PUMPITIS

4358 So. Washenaw Ave.

Tel.: 927-3559

M. A. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių

likviejimai, pildomi pinigų pra- šymai ir kitoki blankai.

SOPHIE BARCUS

RADIO ŽEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,

1490 K. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-

dienio iki penktadienio 12:30—

1:00 v. popiet. — Šeštadienį ir

sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.

ryto.

Telef.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisydas

2446 WEST 69th STREET.

Telef.: REPUBLIC 7-1941

apdraudą organizacijų na-

riams — tik \$2 už \$1,000 ap-

draudą. Dėl šių ir kitokių in-

formacijų skambinkite Kristi-

nai Austin % Naujienos

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI "NAUJENAS"

(Pr).

Budraitis Realty Co.

PIRKSIK — PARDUOSIT —

NUOMOSIT

ĮVAIROS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE, CHICAGOJE

Tel. 254-5551

133-7A IR ARCHER AVE.

Tel. 257-5881

VERTINGŲ NAMŲ GALERIJA

ANT HICKORY KALNO prie ažuolyno

11 m. 7 kamb. rezidencija ir 2 auto ga-

ražas. Savininkas ligonis parduoda už

\$52,700.

VIENINTELĖ STILINGA 6 kamb.

9 m. rausvo mūro rezidencija ir 2

auto garažas. Puikus vidaus planas.

Marquette Parke. \$29,750.

MŪRINIS — MEDINIS pajamų na-

mas. 2 butai. Pirkėjui tikras radinys,

Marquette Parke. \$29,900.

17 M. DIDELIS 2 aukštų mūras ir 2

auto mūro garažas. Radiant šildymas,

Marquette Parke. \$38,000.

2 BUTŲ moderniai įrengtas namas

už Kedzie, žaliame parke. Virš \$4,000

pajamų. Kainuoja \$30,000.

4 BUTŲ mūras prie Maria High. Nau-

jas garų šildymas. Radiant elektra. 3

auto mūro garažas. \$44,900.

PLATUS LOTAS arti Šv. Kryžiaus

ligoninės Pigos.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 WEST 71 STREET

Tel. 737-7200; arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

FETTING CONSTRUCTION

7152 South Kedzie Avenue

Nauji namai ir remonto darbai

atliekami suilg užsakymu.

JULIUS FETTINGIS, savininkas

778-8165

HEATING AND AIR

CONDITIONING

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

D & MESIO

12-30 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$74 puseiui automobilio

Liability apdraudimas pensininkams.

Kreipkit:

A. LAURAITIS

4445 So. ASHLAND AVE.

523-8172

BEST THINGS IN LIFE